Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om skatteredovisning, 30 § i lagen om Skatteförvaltningen och 18 § i lagen om beskattningsförfarande

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om skatteredovisning, lagen om Skatteförvaltningen och lagen om beskattningsförfarande ändras.

Det föreslås ändringar i de allmänna redovisningsförfarandena enligt lagen om skatteredovisning. För skatteåret föreslås att förvärvs- och kapitalinkomstskatternas samt fastighetsskattens rättelseredovisningar ska göras månatligen istället för de nuvarande årliga rättelserna. Rättelseredovisningsperioden föreslås förkortas till fyra kalenderår som följer skatteåret. Det föreslås att uttag och betalning av räntor med stöd av lagen om skatteredovisning ska slopas. Det förslås också att återkrav av och anstånd för skatter som ska redovisas för skattetagarna ska slopas.

Det föreslås inga ändringar i grundprincipen för redovisning av skattemedel, så redovisningarna till skattetagarna ska fortsatt grunda sig på utdelning och redovisning enligt nettointaget.

Genom reformerna förenklas redovisningsförfarandet och det gör det möjligt att redovisa skattemedlen för skattetagarna mer i realtid, mer regelbundet och mer förutsägbart än i nuläget. En förenkling av redovisningsförfarandet ökar transparensen i redovisningen för skattetagarna och sänker även kostnaderna för införande och underhåll av det nya datasystem som Skatteförvaltningen ska ta i bruk.

Dessutom föreslås det ändringar i lagen om Skatteförvaltningen. Det föreslås att skattetagarnas andelar av beskattningskostnaderna ändras så att kommunernas andel höjs med 0,2 procentenheter och statens andel sänks på motsvarande sätt med 0,2 procentenheter. Kommunernas andel av beskattningskostnaderna utgör därmed 29,1 procent, andelen för den evangeliskt-lutherska kyrkans församlingar 3,2 procent och Folkpensionsanstaltens andel 5,6 procent.

Det föreslås att lagen om beskattningsförfarande ändras så att Skatteförvaltningen får information av Folkpensionsanstalten om ansökningar och beslut som gäller beviljade pensioner och förmåner, utbetalning av pensioner och förmåner samt sådana uppgifter om beslut om arbetspensioner som Folkpensionen har i sin besittning.

Ändringarna av lagen om skatteredovisning avses träda i kraft den 1 november 2018. Ändringarna av lagen om Skatteförvaltningen och av lagen om beskattningsförfarande avses träda i kraft vid ingången av 2018.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL ... 1
INNEHÅLL ... 2
ALLMÄN MOTIVERING ... 4
1 NULÄGE ... 4
1.1 Lagen om skatteredovisning och Valmis-projektet ... 4
1.1.1 Valmis-projektet ... 4
1.1.2 Tidigare etapper av reformen ... 4
1.2 Redovisning av skattemedel ... 5
1.2.1 Allmänt ... 5
1.2.2 Förvärvs- och kapitalinkomstskatter ... 5
1.2.3 Rättelseredovisningar och räntor på dem ... 6
1.2.4 Skatteåterbäringar och kvarskatter ... 9
1.2.5 Fastighetsskatter ... 10
1.2.6 Samfundsskatter ... 11
1.2.7 Skatter som ska återkrävas, fel i redovisningen och anstånd ... 11
1.2.8 Beräkning av ränta ... 11
1.2.9 Redovisning per skatteår ... 12
1.2.10 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU ... 13
1.3 Beskattningskostnaderna och deras fördelning ... 13
1.4 Skatteförvaltningens rätt till uppgifter om pensioner och förmåner ... 14
2 BEDÖMNING AV NULÄGET ... 14
2.1 Förfarande vid skatteredovisning ... 14
2.1.1 Förvärvs- och kapitalinkomstskatter ... 14
2.1.2 Skatteåterbäringar och kvarskatter ... 15
2.1.3 Skatter som ska återkrävas, fel i redovisningen och anstånd ... 15
2.1.4 Fastighetsskatter ... 16
2.1.5 Beräkning av ränta ... 16
2.1.6 Redovisning per skatteår ... 17
2.2 Fördelningen av beskattningskostnaderna ... 17
2.3 Skatteförvaltningen rätt att få uppgifter om pensioner och förmåner ... 18
3 MÅLSÄTTNING, ALTERNATIV OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN ... 18
3.1 Reform av förfarandet vid skatteredovisning ... 18
3.1.1 Förvärvs- och kapitalinkomstskatter ... 19
3.1.2 Fastighetsskatter ... 20
3.1.3 Skatter som ska återkrävas, fel i redovisningen och anstånd ... 20
3.1.4 Beräkning av ränta ... 20
3.1.5 Redovisning per skatteår ... 21
3.2 Beskattningskostnader ... 22
3.3 Skatteförvaltningen rätt till uppgifter om pensioner och förmåner ... 23
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER ... 23
4.1 Ekonomiska konsekvenser ... 23
4.1.1 Reform av förfarandet vid skatteredovisning ... 23
4.1.2 Konsekvenserna av den ändring som gäller beskattningskostnaderna ... 24
4.1.3 Konsekvenserna av den ändring som gäller Skatteförvaltningens rätt till information ... 25
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN ... 25
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER ... 26

DETALJMOTIVERING 27
1 LAGFÖRSLAG 27
1.1 Lagen om skatteredovisning 27
1.2 Lagen om Skatteförvaltningen 29
1.3 Lagen om beskattningsförfarande 29
2 IKRAFTTRÄDANDE 30
LAGFÖRSLAG 31
1. Lag om ändring av lagen om skatteredovisning 31
2. Lag om ändring av 30 § i lagen om Skatteförvaltningen 34
3. Lag om ändring av 18 § i lagen om beskattningsförfarande 35
BILAGA 36
PARALLELLTEXT 36
1. Lag om ändring av lagen om skatteredovisning 36
2. Lag om ändring av 30 § i lagen om Skatteförvaltningen 42

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagen om skatteredovisning och Valmis-projektet

1.1.1 Valmis-projektet

Enligt programmet för statsminister Juha Sipiläs regering genomför regeringen reformer i fråga om de skatter som Skatteförvaltningen tar ut i syfte att effektivisera Skatteförvaltningens verksamhet, förbättra de skattskyldigas rättssäkerhet och tillgång till information och minska den administrativa bördan. Reformerna förenhetligar och förenklar beskattnings- och skatteuppbördsförfarandet och systemet för ändringssökande och uppföljning av beskattningen. Dessutom kommer elektroniska förfaranden och realtidsbeskattning att främjas.

Det är av kostnadsskäl mest ändamålsenligt att genomföra de förfarandereformer som regeringsprogrammet förutsätter samtidigt som Skatteförvaltningen förnyar sina datasystem 2016–2019, nedan *Valmis-projektet*. Beskattningsfunktionerna och de skatteslag som Skatteförvaltningen tar ut förs in i det nya datasystemet stegvis. Det är också meningen att de regeringspropositioner som gäller förfarandereformen lämnas och träder i kraft stegvis allt eftersom tidsplanen för Valmis-projektet tillåter det.

Avsikten med denna proposition är att genomföra lagstiftningsändringar som anknyter till skatteredovisning. Ändringarna ska tillämpas på skattetagares redovisningar från och med den 1 november 2018.

Samtidigt med denna proposition ska enligt förslaget lagstiftningsändringarna i den tredje fasen av reformen i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om reformering av beskattningsförfarandet och skatteuppbörden som behandlas i riksdagen genomföras. Ändringarna i beskattningsförfarandet och skatteuppbörden föreslås träda i kraft den 1 maj 2018. I inkomstbeskattningen ska de i regel tillämpas från och med skatteåret 2018 och i fastighetsbeskattningen från och med skatteåret 2020. Före den 1 november 2019 tillämpas på redovisning av fastighetsskatten de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

1.1.2 Tidigare etapper av reformen

Lagstiftningsändringarna i beskattningsförfarandet och skatteuppbörden under den första fasen av Valmis-projektet (RP 29/2016 rd) har trätt i kraft vid ingången av 2017. Som nya lagar trädde lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (768/2016) och lagen om skatteuppbörd (769/2016) i kraft. Dessutom stiftades det en ny lag om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift (771/2016) samt apoteksskattelag (770/2016), som ersatte lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963) och lagen om apoteksavgift (148/1946).

Lagstiftningsändringarna under det andra skedet av Valmis-projektet genom vilka förskottsbetalningen och vissa andra beskattningsförfaranden har reviderats (RP 237/2016 rd) träder i kraft den 1 november 2017. Ändringarna tillämpas på beskattningen av samfund och samfällda förmåner från och med skatteåret 2017. Ändringarna i beskattningen av fysiska personer börjar tillämpas från och med skatteåret 2018.

1.2 Redovisning av skattemedel

1.2.1 Allmänt

Allmänna bestämmelser om redovisning av skattemedel finns i lagen om skatteredovisning (532/1998) och i förordningen om skatteredovisning (804/1998) som utfärdats av finansministeriet. Lagen om skatteredovisning tillämpas på redovisning av skatter och avgifter samt fastighetsskatter, arbetsgivarens sjukförsäkringsavgifter och skogsvårdsavgifter som avses i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och lagen om förskottsuppbörd (1118/1996). Skattetagarna som lagen om skatteredovisning avser är staten, kommuner, församlingar och Folkpensionsanstalten.

Skogsvårdsföreningarna och skogscentralerna är inte längre skattetagare, med undantag av Ålands Skogsvårdsförening. Även redovisningarna till Ålands Skogsvårdsförening upphör i oktober 2017 genom förordning av republikens president (1285/2015). Församlingarnas ställning som skattetagare har när det gäller samfundsskatten upphört från och med skatteåret 2016.

Skatteförvaltningen tar ut merparten av de skatter och avgifter av skattekaraktär som ska redovisas och inkomstföras för skattetagarna. År 2016 inkomstfördes cirka 17,8 miljarder euro av skatteintaget direkt till staten. Merparten av detta, nära 15 miljarder euro, inflöt från mervärdesskatten. Andra skatter som inkomstförs direkt till staten är till exempel lotteriskatten, skatten på försäkringspremier, arvsskatten och överlåtelseskatten. Lagen om skatteredovisning tillämpas inte på de skatter som inkomstförs direkt till staten, och propositionen föreslår inte heller ändringar i dessa skatters registrerings- och inkomstföringsförfaranden.

Resten av skatteintaget, ca 39 miljarder euro år 2016, redovisas till flera skattetagare i enlighet med bestämmelserna i lagen om skatteredovisning. Merparten av skatteintaget som ska redovisas utgörs av fysiska personers inkomstskatter, 30,9 miljarder euro år 2016. Andra skatter som redovisas är inkomstskatten för samfund 4,8 miljarder euro, arbetsgivares socialskyddsavgift 1,7 miljarder euro, fastighetsskatt 1,7 miljarder euro och källskatt på Åland 0,8 miljoner euro.

De skatteintäkter som skatteskyldiga har betalat under en månad lång intagningsperiod redovisas till skattetagare när perioden är slut. Intagningsperioden börjar varje kalendermånad den 18 och slutar nästa kalendermånad den 17 i redovisningsmånaden. Finansministeriet fastställer betalningsdagen för redovisningarna genom ett särskilt beslut. Redovisningsdagen är avsiktningsvis kalendermånades 28 dag.

Skatteförvaltningen redovisar till exempel kommunal-, fastighets- och samfundsskatterna för kommunerna med hjälp av ett redovisningsförfarande som grundar sig på utdelningarna så att varje kommun får rätt skattebelopp. År 2016 redovisade Skatteförvaltningen skatteintäkter till kommunerna på 22,1 miljarder euro.

Bildandet av de utdelningar som används i fördelningen av skatterna, beräkningen av skatterna och rättelseredovisningarna som genomförs vid olika tidpunkter är i nuläget invecklade och det är svårt för skattetagaren att se helheten.

1.2.2 Förvärvs- och kapitalinkomstskatter

Av förvärvs- och kapitalinkomstskatterna redovisas statsskatt till staten, kommunalskatt till kommunerna, kyrkoskatt till församlingarna och försäkrades sjukförsäkringspremier till Folk-

pensionsanstalten. Dessutom redovisar Skatteförvaltningen rundradioskatten till staten som en del av förvärvs- och kapitalinkomstskatterna.

Merparten av förvärvs- och kapitalinkomstskatterna för skatteåret inflyter redan innan beskattningen slutförs (förskottsuppbörden) främst som förskottsinnehållningar som arbetsgivarna betalar. Intaget är större i slutet av förskottsuppbörden än det slutliga intaget för skatteåret, eftersom skatteåterbäringarna för fysiska personers inkomstskatter har varit huvudsakligen mer än en miljard euro mer än kvarskatterna.

Under förskottsuppbörden vet man inte det belopp eller den relativa andelen av det totala belopp skattetagargrupperna eller enskilda skattetagare har betalat i förvärvs- eller kapitalinkomstskatt eller skatteårets slutliga intag. Därför grundar sig skatteårets utdelningar av skatter mellan skattetagargrupperna på finansministeriets uppskattningar. Med stöd av lagen om skatteredovisning utfärdar finansministeriet årligen en förordning, där det närmare föreskrivs om utdelningarna till skattetagargrupperna under förskottsuppbörden. Innan utdelningarna fastställs hör finansministeriet kommunernas centralorganisation, kyrkostyrelsen, det ortodoxa kyrkosamfundets kyrkostyrelse och Folkpensionsanstalten.

I den förordning som utfärdas årligen fastställer finansministeriet även grunderna för beräkning enligt vilka utdelningarna skatteredovisningar till enskilda kommuner och församlingar fastställs vid förskottsuppbörden. Fastställandet görs vid Skatteförvaltningen genom att i den senaste beskattningen till skattetagarens fördel beräkna för enskilda skattetagare det debiterade skattebeloppet som multipliceras med ändringen i skattetagarens invånarantal eller medlemsantal samt med ändringen av kommunalskattesatsen eller kyrkoskattesatsen. Den enskilda skattetagarens andel är den kalkylerade skatten i förhållande till summan av hela skattetagargruppens kalkylerade skatt.

I december under skatteåret, när föregående skatteårs beskattning är slutförd, justerar finansministeriet skattetagargruppernas andelar utgående från de bekräftade beskattningsuppgifterna och uppgifterna om intaget under innevarande år. Samtidigt justeras även enskilda skattetagares andelar så att de motsvarar utdelningen i den senast avslutade beskattningen. Skattetagargruppernas utdelning kan vid behov även justeras vid andra tidpunkter än i december. När det gäller enskilda skattetagare kan översynen i enlighet med förordningen om skatteredovisning numera enbart göras efter skatteåret har avslutats, vilket gör att översyn i praktiken enbart är möjligt endast en gång då föregående skatteår har avslutats.

Inkomstbeskattningen avslutas senast före utgången av oktober det år som följer efter skatteåret. När beskattningen avslutats vet man exakt hur mycket som har påförts varje skattetagare, alltså hur mycket skatt som har debiterats. Denna uppgift används i de redovisningar som görs i november efter att beskattningen avslutats och där skatteårets utdelningar justeras så att de motsvarar de skatter som fastställts till skattetagarnas fördel. Man genomför alltså en sådan redovisning enligt debiteringen som avses i lagen om skatteredovisning. I redovisningen i november justeras alla skatter som redan redovisats för skatteåret i fråga så att de motsvarar utdelningarna enligt debiteringsförhållandena. I den redovisning som görs i november drar man även av de skatter som återbetalas till fysiska personer i form av skatteåterbäring. På grund av de minskade skatteåterbäringarna är redovisningarna för förvärvs- och kapitalinkomstskatterna för skattetagare i november mycket ringa. Redovisningarna för flera skattetagare, i synnerhet församlingar, är rentav negativa.

1.2.3 Rättelseredovisningar och räntor på dem

Den första rättelseredovisningen genomförs i april året efter att beskattningen slutförts. I rättelseredovisningen ändras skattetagarnas utdelning för skatteåret så att den motsvarar de upp-

daterade förhållandena enligt debiteringen, dvs. i beskattningen beaktas debiteringsändringar till varje skattetagares för- eller nackdel som gjorts efter att beskattningen färdigställdes. Rättelsernas sammanlagda belopp är alltid noll, eftersom rättelseredovisningen bara fördelar skatteårets intag med hjälp av nya utdelningsförhållanden.

Den andra rättelseredovisningen görs ett år efter den första rättelseredovisningen. Efter den andra rättelseredovisningen är inga betydande intag längre att vänta för skatteåret, så från och med det beaktas skatter som inte har influtit som avdrag på de debiterade skatterna till skattetagarnas fördel. Då grundar sig skatteårets utdelningar i praktiken på de belopp som faktiskt har influtit till skattebetalarens fördel. I genomsnitt inflyter cirka 0,2 procent av skatteårets inkomst efter den andra rättelseredovisningen.

Från och med den andra rättelseredovisningen tas det även ut ränta på de skatter som har redovisats till skattetagarna till för stort belopp. På motsvarande sätt betalas ränta på de skatter som skattetagarna inte har fått vid rätt tidpunkt. Det görs sammanlagt fem rättelseredovisningar för ett skatteår, varav de tre sista görs i mars varje år på motsvarande sätt som den andra rättelseredovisningen. Rättelseredovisningsförfarandet för fastighetsskatten motsvarar den för förvärvs- och kapitalinkomstskatterna.

Staten och kommungruppen har de största rättelserna sett i pengar. I förhållande till det debiterade beloppet för skatteåret är rättelserna dock små. I tabellerna 1 och 2 nedan presenteras de rättelser som gjordes till staten och kommungruppen under kalenderåren 2007—2011 för skatteåret 2005. I tabellerna presenteras även räntorna som har räknats på rättelserna samt rättelsernas relativa andel av det belopp som debiterats till skattetagargruppens fördel. Skatteåret 2005 har valts som exempel för att det beskriver en situation då rättelsen och räntan hade motsatta tecken i rättelseredovisningen i april 2008. Detta beror på att statens utdelning vid skatteårets förskottsuppbörd har varit mindre än den utdelning som de faktiska intäkterna. Den största korrigeringen har gjorts redan före de egentliga rättelseredovisningarna i redovisningen enligt debiteringen i november 2006, då statens andel av skatteårets förvärvs- och kapitalinkomstskatt ökade med cirka 156 miljoner euro. Den positiva räntan som influtit till staten har främst influtit för tiden före avslutningen av skatteåret.

Tabell 1
Rättelser av redovisningar av statens förvärvs- och kapitalinkomstskatt för skatteåret 2005

Räkenskapsperiod	Rättelsebelopp	Rättelseränta	Rättelse / debiterad statsskatt
April 2007	-8 143 104	0	-0,1 %
April 2008	-10 533 594	3 142 445	-0,1 %
Mars 2009	1 375 437	56 684	0,0 %
Mars 2010	848 264	30 732	0,0 %
Mars 2011	208 429	2 084	0,0 %
Debiterad statsskatt			**8 450 073 788**

Tabell 2
Rättelser av redovisningar av kommunalsektorns kommunalskatt skatteåret 2005

Räkenskapsperiod	Rättelsebelopp	Rättelseränta	Rättelse/debiterad kommunalskatt
April 2007	7 129 203	0	0,1 %
April 2008	8 706 757	-2 546 426	0,1 %
Mars 2009	-1 101 948	-45 413	0,0 %
Mars 2009	-671 847	-24 254	0,0 %
Mars 2011	-160 594	-1 418	0,0 %
Debiterad kommunalskatt			**12 503 959 844**

Rättelseredovisningens räntor beräknas för förvärvs- och kapitalinkomstskatterna samt fastighetsskatterna från och med den andra rättelseredovisningen. Räntorna beräknas för varje skattetagare för minst 38 månader före den andra rättelseredovisningen, med början senast i februari under skatteåret, då även utdelningarna för skatteåret införs. Ofta redovisas en liten andel av skatteårets skatter redan före februari, vilket leder till att räntan också börjar räknas tidigare.

Räntorna räknas på den skillnad som uppstår när man från de skatter som vid den periodiska redovisningen har redovisats till skattetagaren drar av de belopp som skulle ha redovisats till skattetagaren om man vid redovisningen hade använt den utdelning som gällde vid tidpunkten för rättelseredovisningen. I april 2017 gjordes till exempel en andra rättelseredovisning för skatteåret 2014 genom att beräkna räntan separat för varje sådan redovisningsmånad under skatteåret 2014 som hade redovisats mellan december 2013 och februari 2017. Som ränta tillämpades den räntesats som enligt lagen om skatteredovisning ska justeras varje kalenderår. År 2016 var räntesatsen 0,5 procent och 2017 är räntesatsen 0 procent årlig ränta.

Innan räntorna beräknas har utdelningen för skatteåret preciserats flera gånger. Beroende på hur stora preciseringarna är samt giltighetsperioden för varje utdelning kan räntorna enligt tabellerna 1 och 2 ha motsatta tecken i förhållande till själva rättelsen.

Vid senare rättelseredovisningar beräknas räntan på den skillnad som uppstår när man från de skatter som vid den föregående rättelseredovisningen redovisades till skattetagaren drar av de skatter som skulle ha redovisats till skattetagaren om man vid denna rättelseredovisning hade använt utdelningen enligt den senaste rättelseredovisningen. De perioder som används vid ränteberäkningen är 30 dagar och ett år.

I tabellen 3 visas räntorna som har betalts eller uttagits i samband med rättelseredovisningar under 2015—2017 för några enstaka skattetagare som exempel. Ytterligare visar tabellen rättelseräntans relativa andel av det debiterade skattebeloppet för hela skatteåret. Det framgår i tabellen att räntornas andel är minimalisk.

Tabell 3
Räntor för vissa kommuners, församlingars och Folkpensionsanstaltens rättelseredovisningar för åren 2015–2017

	2015		2016		2017	
	Räntor för rättelse-redovis-ningar, i euro	Andel av inkomst-skatten* %	Räntor för rättelse-redovis-ningar, i euro	Andel av inkomst-skatten* %	Räntor för rättelse-redovis-ningar, i euro	Andel av inkomst-skatten* %
Kommun						
Helsingfors	338 206	0,01	-163 636	-0,01	-78 808	-0,00
Uleåborg	161 507	0,02	-64 023	-0,01	-15 807	-0,00
Vasa	28 179	0,01	15 027	0,01	-6 971	-0,00
Ilomants	-213	0,00	1 964	0,01	267	0,00
Utsjoki	471	0,01	-471	-0,01	-906	-0,02
Evangelisk-luthersk för-samling						
Helsingfors ev. luth.	-16 496	-0,02	-16 285	-0,02	-5 522	-0,01
Uleåborg ev. luth.	-2 914	-0,01	-6 987	-0,02	-3 095	-0,01
Vasa ev. luth.	-1 634	-0,02	-1 194	-0,01	-852	-0,01
Ilomants ev. luth.	-9	0,00	15	0,00	5	0,00
Utsjoki ev. luth.	-32	-0,01	97	-0,04	-38	0,02
Folkpension-sanstalten	397 087	0,02	-23 066	0,00	11 126	0,00

1.2.4 Skatteåterbäringar och kvarskatter

De belopp som räknats till godo i beskattningen och inte behövs för att täcka de skatter som fastställs åt de skattskyldiga, återbetalas som skatteåterbäring i enlighet med lagen om beskattningsförfarande. Det som återbetalas inflyter närmast som för stora förskottsinnehållningar. När det gäller fysiska personer har de skatteåterbäringar som betalas ut till bankkonton från och med 1998 funnits åtkomliga i början av december. Skatteåterbäringarna för skatteåret 2015 tidigarelades med några dagar och de fanns på bankkontona den 29 november 2016.

Enligt lagen om skatteredovisning ska fysiska personers skatteåterbäringar avdras i redovisningen för den månad då beskattningen slutförs. Beskattningen har avslutats i slutet av oktober, så skatteåterbäringarna har avdragits från de belopp som ska redovisas åt skattetagarna i redovisningen för november. De senaste åren har skatteåterbäringarna uppgått till 2,2—2,4 miljarder euro. Kommunernas andel av återbäringarna har varit ca 1,4 miljarder, statens

670 miljoner, Folkpensionsanstaltens 150 miljoner och församlingarnas 70 miljoner euro. De andelar som ska dras av fastställs till varje skattetagares fördel enligt förhållandet mellan de debiterade förvärvs- och kapitalinkomstskatterna och motsvarande debiteringsbelopp för hela landet.

För redovisningen av kvarskatt som fastställs för fysiska personer finns inga särskilda bestämmelser såsom för skatteåterbäringar, så skatten redovisas i redovisningen för den månad under vilken den har influtit. Eftersom förfallodagarna infaller i början av december och februari, redovisas kvarskatterna för skattetagarna främst i december och februari. Årligen fastställs ca 1,1 miljarder euro i kvarskatt.

1.2.5 Fastighetsskatter

Skatteförvaltningen tar ut fastighetsskatter som en slutlig skatt utan förskottsuppbörd och redovisar dem till den kommun där fastigheten finns. Sett i pengar har redovisningarna för fastighetsskatten ökat i jämn takt de senaste åren. Till exempel redovisades något under en miljard euro i fastighetsskatt 2009, ett belopp som har ökat till 1,8 miljarder euro 2017.

Fastighetsbeskattningen slutförs vid den tidpunkt som Skatteförvaltningen bestämt, dock senast i slutet av kalenderåret. Innan fastighetsbeskattningen slutförs används vid redovisningen föregående års andelar som utdelning när det gällerfastighetsskatten. Under innevarande millenium har fastighetsbeskattningen slutförts i september och då har det varit möjligt att genomföra redovisningen enligt debiteringen genom att använda utdelningen som är beräknad utifrån debiteringarna för innevarande år för betalningarna på förfallodagen redan för den första raten av fastighetsskatten.

Fastighetsskatten granskas månatligen och redovisas enligt förfallodagarna mest i september, oktober och november. Användningen av utdelning som bygger på uppgifter från föregående år är begränsad till cirka två procent av hela intaget under skatteåret. Fastighetsskatt som har redovisats innan beskattningen färdigställs justeras i september för att motsvara utdelningen enligt skattedebiteringen för innevarande skatteår.

Rättelseredovisningsförfarandet för fastighetsskatten motsvarar det för förvärvs- och kapitalinkomstskatterna. Den första rättelseredovisningen för fastighetsskatten görs i april året som följer på det år då beskattningen har slutförts, och i beräkningen av utdelningarna beaktas ändringar i debiteringarna som skett i beskattningen efter att den slutfördes.

Den andra rättelseredovisningen görs ett år efter den första rättelseredovisningen. Från och med den andra rättelseredovisningen beaktas i beräkningsgrunderna för utdelningarna även skatter som inte har influtit, och de uppdaterade utdelningarna för skatteåret grundar sig i själva verket på de betalningar som influtit. Efter den andra rättelseredovisningen inflyter skatteintäkter i genomsnitt mindre än en procent, så det har knappt någon inverkan på utdelningsförhållandena mellan kommunerna. Det är dessutom vanligt att intaget är negativt, alltså att mer skatter betalas tillbaka till följd av ändringar i beskattningen än vad skatter betalas under samma skatteår.

Från och med den andra rättelseredovisningen tas vid rättelseredovisningarna även ut ränta på den fastighetsskatt som har redovisats till skattetagarna till för stort belopp, och ränta gottgörs på de skatter som skattetagarna inte har fått vid rätt tidpunkt. Det görs sammanlagt fem rättelseredovisningar för skatteåret, varav de tre sista görs i mars varje år.

1.2.6 Samfundsskatter

I redovisningarna till skattetagarna av samfundsskatten redovisas de inkomstskatter och de förskott på dem som samfunden har betalat. Skattetagare är staten och kommunerna. Åren 2000—2015 har den samfundsskatt som redovisats varierat från 3,7 miljarder euro till 7,3 miljarder euro, i genomsnitt cirka 4,7 miljarder euro årligen.

Beskattningen av samfund slutförs tio månader efter utgången av räkenskapsperiodens sista kalendermånad. Om flera räkenskapsperioder har slutförts under kalenderåret, räknas tio månader från slutet av den månad då den senaste räkenskapsperioden slutfördes. Samfundets beskattning kan därmed slutföras vilken månad som helst. När det gäller samfundskatten finns skatteåterbäringar och kvarskatter med i redovisningarna för den månad under vilken de betalas tillbaka eller inflyter. Skatteåterbäringar är på cirka 400 miljoner euro och kvarskatter på cirka 350 miljoner euro i skatteår. En stor del av samfunden har kalenderåret som räkenskapsår, så något under hälften av återbäringarna och cirka två tredjedelar av kvarskatterna redovisas i december.

1.2.7 Skatter som ska återkrävas, fel i redovisningen och anstånd

Lagen om skatteredovisning innehåller bestämmelser om en situation där redovisningarna till skattetagaren inte förslår till betalning för de belopp som ska avdras och återkrävas. Skillnaden överförs att avdras i samband med följande periodiska redovisning. Eftersom ränta räknas på skillnaden, kan skattetagaren för att undvika detta betala skillnaden till Skatteförvaltningen utan att vänta på följande redovisning. Situationer där beloppet som redovisas för skattetagaren är negativt har i praktiken att göra med den redovisning som görs i november. Då görs en redovisning enligt debiteringen där skatteåterbäringarna till fysiska personer dras också av. Negativa redovisningar förekommer i synnerhet hos församlingar, eftersom avdragen för skatteåterbäringar jämnar ut redovisningarna av samfundsskatterna och fastighetsskatterna för kommunerna.

Enligt lagen om skatteredovisning anses ett fel som begås i samband med hanteringen av en myndighets betalningar eller redovisningsförfarande vara ett redovisningsfel som leder till att beloppet som redovisas för skattetagaren inte är korrekt. Det är kännetecknande för ett redovisningsfel att det kan rättas genom redovisning, så det är inte fråga om ett redovisningsfel när man till följd av bristfälliga uppgifter från banken som förmedlat en betalning eller från betalaren inte har riktat skatten.

Enligt lagen om skatteredovisning kan Skatteförvaltningen ge bestämmelser om när ett fel är väsentligt och när felet inte anses betydande. Enligt Skatteförvaltningens bestämmelse är ett fel väsentligt för skattetagaren om det motsvarar mer än två procent av de skatter som inflöt åt skattetagaren under de tolv räkenskapsperioder som föregick felet. En rättelse anses inte ha betydande inverkan på en annan skattetagares andel om rättelsens belopp är mindre än en procent av de skatter som inflöt åt skattetagaren under de tolv räkenskapsperioder som föregick felet.

Om redan redovisade skatter återkrävs av en skattetagare, kan Skatteförvaltningen på de villkor som den bestämmer på ansökan av skattetagaren bevilja anstånd med återkravet.

1.2.8 Beräkning av ränta

Av en skattetagare tas det ut eller till denne betalas det ränta utöver rättelseredovisningsräntorna med stöd av lagen om skatteredovisning, när ett fel som skett i redovisningen rättas, när en negativ redovisning överförs för att avdras i följande redovisning, när redovisningar betalas

innan den fastslagna betalningsdagen eller anstånd har beviljats för beloppet som ska tas ut av skattetagaren. Ränta betalas till skattetagare när skattetagaren i förskott betalar ett belopp som annars skulle överföras för att avdras i följande redovisning.

Enligt lagen om skatteredovisning är räntesatsen för de räntor som tas ut av skattetagare eller betalas till skattetagare bunden till den referensränta som Finlands Bank meddelat och som gällde i slutet av föregående år. Beloppet på den ränta som ska räknas ut för anstånd för belopp som ska tas ut och återkrävas för ett väsentligt redovisningsfel är referensräntan plus fyra procentenheter. År 2016 var skattesatsen 4,5 procent och 2017 är skattesatsen 4,0 procent årlig ränta. I övrig ränteberäkning för redovisning var räntan 0,5 procent år 2016. År 2017 är räntan 0 procent liksom referensräntan.

I felsituationer beräknas räntan från betalningsdagen för den felaktiga redovisningen till betalningsdagen för den periodiska redovisningen för månaden när rättelsen gjordes. Skattetagaren kan undvika räntan genom att betala det belopp som ska tas ut utan att vänta på betalningsdagen i månaden för rättelsen.

Belopp som tas ut av skattetagare uppkommer i praktiken i samband med negativa redovisningar i november. För beloppet som tas ut beräknas räntan från betalningsdagen för redovisningen till betalningsdagen för redovisningen följande månad. Om redovisningen för följande månad inte täcker ett negativt belopp, beräknas räntan på skillnaden fram till dess att hela beloppet täcks. Skattetagare har möjlighet att undvika att ränta tas ut genom att betala det belopp som ska tas ut senast på betalningsdagen för redovisningarna, som vanligen är den 28 i månaden.

Sammanlagt har beloppet av de negativa redovisningar som tas ut i november varierat under åren 2009—2016 mellan under 3 miljoner och 50 miljoner euro. I genomsnitt har beloppet av de negativa redovisningarna varit något under 20 miljoner euro. Beloppet för de premier som de skattetagare har betalats är nästan detsamma som beloppet för de negativa redovisningarna.

För redovisningar som betalats till skattetagaren före den fastställda betalningsdagen tas det ut ränta för tiden mellan den faktiska betalningsdagen och den fastställda betalningsdagen.

På motsvarande sätt när skattetagaren betalar avgifter i anslutning till redovisningarna före sista betalningsdagen betalas ränta på de betalningar som betalats i förhand. I praktiken är det då fråga om betalningar som har samband med negativa redovisningar och som skattetagaren har betalat före betalningsdagen för redovisningen.

För anstånd som skattetagare beviljats tas det ut ränta. Räntan beräknas från betalningsdagen för den periodiska redovisning från vilken anståndet beviljats fram till dagen då anståndet upphör.

1.2.9 Redovisning per skatteår

I enlighet med lagen om skatteredovisning görs fem rättelseredovisningar för skatteåret, varav den sista görs för förvärvs- och kapitalinkomstskatterna i mars det sjätte år som följer på skatteåret och för fastighetsskatter i mars det femte år som följer på skatteåret. Eftersom rättelsen för uppgifterna om debitering och intag från december året före används som basis för rättelseredovisningen för den sista femtedelen, görs rättelserna för förvärvs- och kapitalinkomstskatterna under de fem kalenderår och för fastighetsskatten under de fyra kalenderår som följer på skatteåret. Rättelseredovisningen fastställer samtidigt tidpunkten för när redovisningarna per skatteår för ett skatteår görs. Förvärvs- och kapitalinkomstskatterna och fastighetsskat-

terna har olika rättelsetidpunkt eftersom fastighetsbeskattningen slutförs redan under skatteåret.

Redovisningarna av förvärvs- och kapitalinkomstskatterna för skatteåret 2016 och tidigare skatteår justera under en tid som är ett år kortare än den skattskyldige i enlighet med lagen om beskattningsförfarande har rätt att söka ändring i sin beskattning. Från och med skatteåret 2017 ska rättelser enligt det nya förfarandet göras två år längre än det kan förekomma ändringar i den skattskyldiges beskattning. Fram till 2006 gjordes rättelseredovisningar två år längre än i nuläget, dvs. sammanlagt sju rättelseredovisningar. På grund av att de sista rättelsernas ringhet drogs antalet ner till fem.

Det görs inga rättelseredovisningar för samfundsskatterna och de justeras inte annars heller på grund av ändringar i beskattningen, men deras redovisning per skatteår är ändå lika lång som för förvärvs- och kapitalinkomskatterna. De görs alltså under de fem kalenderår som följer på skatteåret.

Redovisningen till skattetagarna av de influtna medlen upphör inte när redovisningen per skatteår slutförs, utan efter det används utdelningsandelar mellan skattetagarna för näst följande skatteår.

1.2.10 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

För att klargöra den internationella utvecklingen och göra en jämförelse har uppgifter om olika länders redovisningsförfaranden från Intra-European Organisation of Tax Administration använts om sammanlagt 15 länder. Europeiska unionen saknar lagstiftning om vilket redovisningsförfarande som ska användas. Redovisningsförfarandena varierar länderna emellan. I de flesta länder behöver inte motsvarande redovisningsfunktion som den i Finland upprätthållas, eftersom det är skattetagaren som tar ut skatterna direkt. En annan vanlig praxis är att dela ut skatteintäkterna till kommunerna i form av fasta procentandelar och fördela skatteintäkterna inom kommunerna med hjälp av systemen som påminner om Finlands statsandelssystem.

Exempelvis i Sverige har redovisningen av skattemedel ett vitt tillämpningsområde och omfattar drag som i Finland beaktas inom statsandelssystemet. I utjämningen av inkomstbasen beaktas till exempel kommunens eller landskapets skatteintäkter per invånare i förhållande till motsvarande belopp för hela landet. Inom ett inkomstutjämningssystem får kommunen eller landskapet inkomstutjämningsstöd eller tvingas betala inkomstutjämningsavgift. Förfarandet som används i Sverige är enklare när det gäller rättelserna. Beloppet som ska betalas ut till kommunerna räknas ut i förväg som ett slutligt belopp, och enbart obetalda skatter avdras före de månatliga avgifterna.

1.3 Beskattningskostnaderna och deras fördelning

Bestämmelser om beskattningskostnader finns i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010). Kostnaderna för beskattningen betalas av staten. Dessa kostnader utgörs av de omkostnader för Skatteförvaltningen som anges i den ordinarie statsbudgeten och som justeras på basis av bokslutet för det föregående året. Vid beräkningen av kostnaderna beaktas även de mervärdesskatteutgifter som ansluter sig till Skatteförvaltningens ovannämnda utgifter.

Av de årliga beskattningskostnaderna tar staten år 2017 ut sammanlagt 29,9 procent av kommunerna, sammanlagt 3,3 procent av den evangelisk-lutherska kyrkans församlingar och 5,7 procent av Folkpensionsanstalten. Statens kostnadsandel är därmed 61,1 procent. Beskattningskostnaderna kalenderåret 2017 är sammanlagt 432 811 816 euro, varav statens andel är

264 448 020 euro, kommunernas 129 410 733 euro, andelen för den evangelisk-lutherska kyrkans församlingar 14 282 790 euro och Folkpensionsanstaltens andel 24 670 274 euro.

De fastställda andelarna av beskattningskostnaderna för 2018 är följande: kommunernas andel är 28,9 procent, andelen för den evangelisk-lutherska kyrkans församlingar är sammanlagt 3,2 procent och Folkpensionsanstaltens andel är 5,6 procent.

Skattetagarnas kostnadsandelar justeras vanligen alltid i samband med sådana lagändringar som påverkar antalet skatter som tas ut för en skattetagare eller som på ett betydande sätt inverkar på skatteintäkterna.

1.4 Skatteförvaltningens rätt till uppgifter om pensioner och förmåner

Det informationsutbyte mellan Skatteförvaltningen och Folkpensionsanstalten som gäller förskottsuppbörden bygger på ett förfarande vid direktöverföring. I lagen om beskattningsförfarande finns bestämmelser om förfarandet vid direktöverföring. Enligt dem ska den som gör en betalning på vilken förskottsinnehållning ska verkställas lämna Skatteförvaltningen för beskattningen behövliga uppgifter om betalningsmottagaren och betalningsslaget när betalaren begär sådana uppgifter av Skatteförvaltningen som behövs för att verkställa förskottsinnehållning. I slutet av året förmedlar pensionsbetalare till Skatteförvaltningen uppgifter per enskild skattskyldig om den beräknade pensionen för följande år. I förfarandet för direktöverföring ingår också uppgifter om huruvida en begränsat skattskyldig som får pensionsinkomster är försäkrad i Finland och om Finland ansvarar för sjukvårdskostnader.

Skatteförvaltningen räknar ut förskottsinnehållningsprocenten utifrån de uppgifter som den fått och förmedlar uppgifterna om förskottsinnehållningen till pensionsanstalterna. De uppgifter om pensioner och förmåner som behövs under skatteåret för beräkning av skattekortet fås av den skattskyldige.

2 Bedömning av nuläget

2.1 Förfarande vid skatteredovisning

2.1.1 Förvärvs- och kapitalinkomstskatter

Beräkningen av räntan för rättelseredovisningar av förvärvs- och kapitalinkomstskatter är i sin nuvarande form komplicerad och svår att verifiera. På kort sikt skapar räntorna slumpmässighet i de belopp som ska redovisas på grund av att de är oförutsägbara. Det togs t.ex. i april 2011 ut 24 miljoner euro i ränta av staten för skatteåret 2008, vilket är mer än den negativa rättelsen på 16 miljoner euro för samma tidpunkt. Däremot fick staten i april 2009 i samband med en rättelse räntor på 7,3 miljoner euro för skatteåret 2006, men den egentliga rättelsen för skatteåret var 12,7 miljoner euro negativ. Kommungruppens rättelser är i praktiken de motsatta i förhållande till staten, så när staten får en positiv rättelse för skatteåret är kommungruppens rättelse i allmänhet negativ. Även de andra skattetagargruppernas rättelser har oftast varit de motsatta i förhållande till staten. Rättelser och räntor med motsatta tecken är å ena sidan möjliga eftersom eurobeloppet för rättelseredovisningen kan ändras strax före rättelsen, å andra sidan har man kunnat beräkna ränta på beloppet med motsatta tecken redan långt före rättelseredovisningen.

Rättelseredovisningarna för ovannämnda skatteår 2008 och 2009 har använts som exempel, eftersom det av dem framgår ovanligt tydligt hur rättelserna och deras räntor kan ha motsatta tecken. Räntorna under exempelåren var också klart högre än i genomsnitt; de räntor staten får

eller betalar för den andra rättelseredovisningen i april är typiskt mellan en halv miljon och fyra miljoner euro.

Eftersom utdelningarna som tillämpas under förskottsuppbörden grundar sig på uppskattningar justeras de för varje skatteår senast när beskattningen för skatteåret färdigställts. Det leder till att räntor alltid beräknas för rättelserna. Både för skattetagargruppen och i synnerhet för en enskild kommun och församling är det svårt att på förhand inse vad rättelsens belopp blir och om den är positiv eller negativ, eftersom rättelserna på ett väsentligt sätt påverkas bland annat av beloppet på kapitalinkomstskatterna som är svårt att förutse.

Räntesatsen är densamma för en negativ och för en positiv rättelse, så ränta som räknas till en skattetagares fördel ska alltid avdras från en annan skattetagares redovisningar. På längre sikt leder detta i praktiken till att uttag och utbetalning av räntor mellan skattetagarna varken medför fördelar eller nackdelar för skattetagarna.

2.1.2 Skatteåterbäringar och kvarskatter

De skatteåterbäringar till fysiska personer som dras av från skattetagarna i november uppgår till stora belopp, sammanlagt över 2 miljarder euro. Beloppet är cirka 90 procent av den förvärvs- och kapitalinkomstskatt som i genomsnitt redovisas på en månad. Eftersom de arbetsgivarprestationer som kommunerna, församlingarna och Folkpensionsanstalten har uppgett dessutom dras av från dem månatligen, är redovisningen i november negativ för en del skattetagare. I kommunerna balanseras situationen upp av redovisningarna av samfunds- och fastighetskatterna och i församlingarna, fram till 2016, redovisningarna av samfundsskatten.

Eftersom beskattningen för fysiska personer slutförts samtidigt i oktober det år som följer på skatteåret, har det varit motiverat att också dra av skatteåterbäringarna samtidigt från skattetagarnas redovisningar. Avdragen för återbäringarna har skett i samband med redovisningarna i november. Om avdragen gjordes enligt huvudregeln i lagen om skatteredovisning, skulle de ske vid redovisningen i december. Då skulle skatteåterbäringarna i sin helhet finansieras av staten i cirka en månad. Det nuvarande förfarandet är ganska rättvist, eftersom avdraget i redovisningen i november för andra skattetagare än staten bara sker några dagar innan återbäringarna betalas ut till mottagarna. För skatteåterbäringarna för skatteåret 2015 gjordes utbetalningarna och avdragen i redovisningarna under på varandra följande dagar.

För skattetagarna är det dock ett problem att skatteåterbäringarna utgör en stor summa som dras av som ett engångsbelopp.

2.1.3 Skatter som ska återkrävas, fel i redovisningen och anstånd

Skatter som har redovisats till ett för stort belopp tas mestadels ut av skattetagarna i november. Det görs upp förhandsbesked för skattetagare om redovisningen i november, men på grund av redovisningstidtabellen kan de exakta beloppen som tas ut inte uppges förrän några dagar före redovisningarnas betalningsdag. Eftersom betalningsdagen samtidigt är förfallodag för de belopp som tas ut, har skattetagarna bara några dagar på sig att betala de belopp som ska tas ut.

I enlighet med lagen om skatteredovisning åtgärdas fel i redovisningen antingen i samband med följande periodiska redovisning eller så fort felet inträffar, beroende på hur stort felet är och vilka konsekvenserna är. Bestämmelserna om fel i redovisningen har visat sig fungera, och det har inte funnits behov av att påskynda rättelsen av fel.

Efter 2006 har skattetagarna enbart sex gånger utnyttjat möjligheten att med stöd av lagen om skatteredovisning ansöka om anstånd. Orsaken är främst att det inte är kostnadsfritt för skatte-

tagaren att ansöka om anstånd. När Skatteförvaltningen på eget initiativ överför de belopp som ska tas ut till att tas ut i samband med följande redovisning är räntesatsen minst 3,5 procentenheter lägre än om skattetagaren ansöker om anstånd för det belopp som ska tas ut. I sin nuvarande form kan möjligheten till anstånd inte anses vara särskilt ändamålsenlig ur skattetagarens perspektiv.

2.1.4 Fastighetsskatter

Fastighetsskatten saknar förhandsuppbörd till skillnad från förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen, så betalningarna av fastighetsskatterna grundar sig nästan alltid på debiteringar. På grund av att förskottsuppbörd saknas behöver de utdelningar som används i redovisningen av fastighetsskatten inte heller uppskattas t.ex. utifrån uppgifterna från den senast slutförda beskattningen, så cirka 98 procent av årets betalningar av fastighetsskatter kan fördelas till kommunerna redan under det första året med hjälp av utdelningar som grundar sig på debiteringsuppgifterna.

Eftersom fastighetsskatterna kan redovisas nästan helt och hållet utifrån debiteringsuppgifterna, är rättelserna inte betydande för kommunerna, förutom i några enstaka undantagsfall.

2.1.5 Beräkning av ränta

I redovisningarna har det inte förekommit sådana fel i redovisningen som lagen om skatteredovisning avser och där det skulle ha räknats ränta på en felaktig redovisning. Eventuella fel i redovisningen skulle innebära fall där skattetagaren inte själv har kunnat påverka det redovisade beloppet eller felaktigheten i redovisningen. På grund av den låga räntesatsen och på grund av att fel i redovisningen är ovanliga är de eventuella räntefördelarna och nackdelarna för skattetagarna mycket små.

Enligt lagen om skatteredovisning är betalningstiden för skattetagare när det gäller överföring av belopp till följande månadsredovisning för att undvika räntor förhållandevis kort, eftersom uppgiften om det belopp som ska tas ut inte kan uppges förrän några dagar tidigare på grund av redovisningstidtabellen. Beroende på år har cirka 100—200 skattetagare utnyttjat möjligheten. Det belopp som ska tas ut har varierat mellan 70 000 och 300 000 euro per skattetagare. Med den årliga räntesatsen på 0,5 procent som tillämpades åren 2014—2016 skulle räntans sammanlagda belopp av det genomsnittliga totalbeloppet i november vara ca 20 miljoner euro av det totala beloppet för negativ redovisning samt en månads räntetid i genomsnitt cirka 8 300 euro. År 2017 är räntesatsen noll. Räntebeloppet kan hållas lågt även med en betydligt högre räntesats.

Det har än så länge inte uppkommit ett behov av att avvika från den betalningsdag för redovisningarna som finansministeriet har fastställt. Förskottsbetalning ska kunna övervägas exempelvis i en situation där man vet att betalningen sannolikt är omöjligt den fastställda betalningsdagen t.ex. på grund av stridsåtgärder som riktar sig mot penninginstitut.

Med den årliga räntesatsen på 0,5 procent som användes åren 2014—2016 innebär t.ex. en utbetalning av redovisningar som tidigarelagts med en vecka en uppskattad räntefördel på cirka 200 000 euro för kommunerna, församlingarna och Folkpensionsanstalten. Staten får bära motsvarande belopp i uppskattad räntebörda. När konsekvenserna granskas ska det noteras att det är fråga om en oerhört ovanlig situation och att staten månatligen alltid har tillgång till de medel som redovisas fram till dess att de redovisas till andra skattetagare. Merparten av de skatter som redovisas inflyter på Skatteförvaltningens bankkonton och vidare för placering av statskontoret den 12 i månaden, då det är betalningsdag för arbetsgivarprestationer. Dessutom är räntesatsen för 2017 noll procent.

I enlighet med lagen om skatteredovisning betalas ränta till skattetagare om skattetagaren före utbetalningsdagen för redovisningen betalar det belopp som ska tas ut. Uppgiften om det belopp som ska betalas kan på grund av redovisningstidtabellen inte uppges förrän några dagar före betalningsdagen, så räntetiden blir kort. Exempelvis 2013 och 2014 förekom det 35 respektive 51 gånger att skattetagare betalade beloppet i förväg. Antalet räntedagar varierade båda åren från en till tre. Sett till beloppet var räntan som betalades ut för de belopp som betalades i förhand båda åren bara ca 40 euro.

För skattetagaren är det inte fördelaktigt att ansöka om anstånd, eftersom räntesatsen för anstånd som tas ut är fyra procentenheter högre än när beloppet som tas ut avdras i samband med följande periodiska redovisning.

2.1.6 Redovisning per skatteår

För förvärvs- och kapitalinkomstskatter samt fastighetsskatter görs en gång i året rättelseredovisningar under fem år. För förvärvs- och kapitalinkomstskatterna är konsekvenserna för skattetagarna för den sista rättelseredovisningen tiondelar av en promille i förhållande till redovisningarna under hela skatteåret. För fastighetsskatterna är det cirka en promille av beloppen som redovisats för skatteåret. Att rättelserna utgör en så liten andel av det belopp som ska redovisas beror på relativt små förändringar i beskattningen under de äldre skatteår som ska redovisas per skatteår och det lilla skatteintag det gett.

De skatter som inflyter efter den sista rättelseredovisningen redovisas till skattetagarna med utdelningarna för näst följande skatteår. Eftersom skillnaderna mellan utdelningar under skatteår som följer på varandra oftast är små, har användningen av skatteårsvisa utdelningar liten betydelse för förvärvs- och kapitalinkomstskatterna och fastighetsskatterna efter den andra rättelseredovisningen.

Tidsfristen för den skattskyldiges rättelseyrkande och rättelse av beskattningen enligt lagen om beskattningsförfarande har från och med skatteåret 2017 förkortats med tre år. Detta också minskar behovet av att göra samma antal rättelseredovisningar som i nuläget.

2.2 Fördelningen av beskattningskostnaderna

I och med att den lokala och rikets beskattning sammanfördes i statens myndighetsverksamhet började man ta ut ersättning av skattetagarna för verkställande av beskattningen. I lagförslaget gav man dock inte en detaljerad motivering för fördelningen av beskattningskostnaderna mellan skattetagarna. Även om den exakta grunden för fördelningen av beskattningskostnaderna inte har klarläggas, fördelas de nuvarande kostnadsandelarna mellan skattetagarna så att respektive andel proportionellt motsvarar ungefär det totala skatteintaget och antalet skatteslag.

Som grund för kostnaderna för beskattningen av skattetagarna tillämpas skatteintagets andel av de skatter som Skatteförvaltningen samlat in och antalet sådana skatteslag som skattetagaren får skatteinkomst av. Kostnadsbildningen enligt dessa principer kan motiveras med kundtjänstens omfattning, som vanligen växer när intaget ökar, och dessutom med datasystemskostnader som ökar i synnerhet enligt antalet skatteslag med olika bestämningsgrunder.

Beskattningskostnadernas utdelning har i allmänhet alltid ändrats när det skett förändringar i skattetagarnas ställning i anslutning till de totala skatteintäkterna eller antalet skatteslag. Den senaste ändring av beskattningskostnaderna som trätt i kraft gäller 2018. Kostnadsandelarna ändrades i och med att behörigheten till mervärdesbeskattning av import av varor överförs från Tullen till Skatteförvaltningen till den del som det gäller import av importörer som finns införda i registret över mervärdesskatteskyldiga. Eftersom mervärdesskatt är en skatt som i sin

helhet redovisas till staten, ökar statens procentuella andel av beskattningskostnaderna och de övriga skattetagarnas andelar minskar i motsvarande grad jämfört med 2017.

Före detta ändrades kostnadsandelarna för 2017 då punkt- och bilbeskattningen som föreskrivits som Tullens uppdrag överfördes på Skatteförvaltningen. Skattetagare för punkt- och bilskatter är staten, och därmed steg statens kostnadsandel och de övriga skattetagarnas andelar sjönk.

Kostnadsandelarna ändrades också vid ingången av 2015 när de evangelisk-lutherska och ortodoxa församlingarnas andel av intäkterna av samfundsskatten kompenserades med ett direkt statsunderstöd. Då sjönk församlingarnas kostnadsandel, medan statens andel åter steg, eftersom församlingarnas andel av samfundsskatten överfördes till staten.

2.3 Skatteförvaltningen rätt att få uppgifter om pensioner och förmåner

Skatteförvaltningen behöver inkomstuppgifterna för det innevarande året för beräkning av skattekortet. För närvarande får Skatteförvaltningen inte i realtid uppgifter om utbetalning av och beslut om pensioner och förmåner, utan utlämnandet av uppgifter är vid ansökan om skattekort på den skattskyldiges ansvar.

Skatteförvaltningen har ingått ett preliminärt avtal om att 2018 ta i bruk Folkpensionsanstaltens förmånsdatasystem (Kelmu). Folkpensionsanstalten erbjuder genom förfrågningstjänsten för pensions- och förmånsuppgifter Kelmu en allmän tjänst för de myndighetsgrupper och andra användargrupper som har rätt att få uppgifter om förmåner genom en teknisk anslutning med stöd av den rätt till uppgifter som föreskrivs i lag. Genom anslutningen kan användaren i realtid granska bl.a. behandlingsuppgifterna för en individens pensions- och förmånsansökan. Genom att ta i bruk tjänsten skulle Skatteförvaltningen ha möjlighet att i realtid granska uppgifter om förmåner och pensioner som är anhängiga och om beslut om och utbetalningar av förmåner och pensioner beviljade av Folkpensionsanstalten. I systemet ska också finnas beslutsuppgifter om Pensionsskyddscentralens arbetspensioner. I systemet ska också finnas uppgifter om huruvida en begränsat skattskyldig som får pensionsinkomster är försäkrad i Finland och om Finland ansvarar för sjukvårdskostnader.

Det finns behov av att införa Folkpensionsanstaltens förmånsdatasystem för att vid förskottsuppbörden kunna säkerställa förskottsinnehållningen är korrekt. Bestämmelserna om Skatteförvaltningen rätt till att få uppgifter möjliggör dock inte för närvarande att systemet tas i bruk. Skatteförvaltningen har inte lagstadgad rätt att i realtid av Folkpensionsanstalten få uppgifter om pensioner och förmåner eller uppgifter om pensionsbeslut som Pensionsskyddscentralen har fattat. För skattekortet ska den skattskyldige själv ha uppgifter om pensions- eller förmånsslag, en uppskattning i euro av den framtida inkomsten och uppgifter om de belopp som influtit under det pågående året. Om den skattskyldige inte har en uppskattning av de beräknade pensions- eller förmånsinkomsterna när han eller hon ansöker om ett skattekort är han eller hon tvungen att på nytt sköta ärendet hos Skatteförvaltningen senare, vilket ökar den administrativa bördan.

3 Målsättning, alternativ och de viktigaste förslagen

3.1 Reform av förfarandet vid skatteredovisning

Den centrala målsättningen med reformen är att redovisa skatteintaget mer i realtid, jämnare och mer förutsägbart än i nuläget. Ett viktigt mål är också att göra redovisningsfunktionerna enklare och öka transparensen. Samtidigt är målet med reformen att trygga en hög automationsgrad och driftsäkerhet som är viktig för samhällets finansförsörjning och att kunna göra

processen och datasystemen enligt behov mer flexibla än i nuläget. Genom reformen främjas kostnadseffektiv verksamhet i rätt tid i enlighet med Skatteförvaltningens strategi.

Som en del av reformen har intagsperioderna redan sammanslagits i överensstämmelse med lagen om ändring av 3 § i lagen om skatteredovisning (440/2013). Intagsperioderna för olika skatteslag har förenhetligats så att de motsvarar intagsperioden för skatterna i skattekontoförfarandet. Den 28 i månaden redovisas de skatter som influtit mellan den 18 föregående kalendermånad och den 17 i redovisningsmånaden. Tidigare var intagsperioden för exempelvis debiterade skatter en kalendermånad, och då redovisades t.ex. inte debiteringar som influtit i början av månaden förrän i slutet av följande månad. Reformen trädde i kraft den 31 augusti 2013. Avsikten är att en förenkling av beräkningen av skogsposten för samfundsskatten genomförs som en annan separat reform.

3.1.1 Förvärvs- och kapitalinkomstskatter

Rättelseredovisningar och räntor på dem

Det föreslås att de rättelseredovisningar som görs för skatteårets förvärvs- och kapitalinkomster ska göras månatligen istället för de nuvarande årliga rättelserna. Redovisningen ska ske mer i realtid genom att i beskattningen beakta sådana ändringar i debiteringen i de periodiska redovisningarna månatligen som görs senast efter att beskattningen har slutförts. På motsvarande sätt ska man i den tidpunkt som i det nuvarande systemet månatligen observera de belopp som inte har influtit. I det nya förfarandet är antalet rättelser som utförs månatligen i genomsnitt en tolftedel av den årliga rättelseredovisningen i det nuvarande förfarandet, så reformen skulle jämna ut antalet som redovisas olika månader. Eftersom övergången till förfarandet enbart ändrar betalningsrytmen för rättelseredovisningarna, medför den knappt några ändringar i datasystemen.

Det föreslås att räntorna som räknas på rättelseredovisningar ska slopas. Om den komplicerade beräkningen av ränta överförs till det nya datasystemet oförändrad, fortsätter det svårverifierade och svårbegripliga redovisningsförfarandet där rättelsen och räntan kan ha motsatta tecken. De ändringar av rättelseredovisningar som genomförs månatligen och som föreslås i lagen om skatteredovisning leder till att räntebeloppen minskar och blir mycket små när rättelserytmen förkortas från 12 månader till en månad.

Skatteåterbäringar och kvarskatter

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som gäller en reform av skatteuppbörden, av verkställandet av beskattningen och av vissa påföljdsavgifter (RP 97/2017 rd), som riksdagen behandlar samtidigt med denna proposition, föreslås att lagen om beskattningsförfarande ändras så att den skattskyldiges ordinarie inkomstbeskattningen ska slutföras vid den tidpunkt som finns på beskattningsbeslutet för enskilda skattskyldiga. Avsikten är att den skattskyldiges beskattning ska slutföras så snart som möjligt efter det att den föreskrivna tidsfristen för uppfyllandet av deklarationsskyldigheten har löpt ut och beskattningsuppgifterna har behandlats. I praktiken skulle beskattningen för en stor del skattskyldiga slutföras tidigare än i nuläget. Enligt förslaget ska lagändringen träda i kraft den 1 maj 2018 och tillämpas första gången på den beskattning som verkställs för skatteåret 2018.

På grund av ovannämnda förslag föreslås det att även de skatteåterbäringar som betalas till fysiska personer och inhemska dödsbon ska dras av i den periodiska redovisningen från skattetagare för den period de inflyter och betalas till den skattskyldige. Utifrån uppgifterna om den verkställda beskattningen för slutförda skatteår uppskattas det att cirka 75—80 procent av återbäringarna ska kunna betalas till de skattskyldiga i augusti, september och oktober det år

som följer på skatteåret. Resten av återbäringarna ska betalas både i november och i december.

När det gäller skatteåret 2018 föreslås det i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som gäller en reform av skatteuppbörden att skatteåterbäringarna betalas till fysiska personer och inhemska dödsbon tidigast i september 2019, då återbäringarna också dras av från och med redovisningarna för september. Ca 80 procent av skatteårets skatteåterbäringar avdras i september. Helt övergår man till den nya återbäringsrytmen från och med skatteåret 2019, då utbetalningen av skatteåterbäringar och avdrag från skattetagarnas redovisningar bestäms angående till den tidpunkt då den skatteskyldiges beskattning avslutas. Om månadens redovisningar inte täcker hela skatteåterbäringen och eventuella andra avdrag, avdras det belopp som inte avdragits i samband med följande eller de följande månadernas periodiska redovisningar.

Utan den föreslagna ändringen skulle staten ensam tvingas bekosta de skatteåterbäringar som betalas till skattskyldiga före november för tiden mellan återbäringstidpunkten och den periodiska redovisningen för november.

3.1.2 Fastighetsskatter

Det föreslås att de rättelseredovisningar som görs för skatteårets fastighetsskatter ska göras månatligen istället för de nuvarande årliga rättelserna. Den nuvarande rättelserytmen på ett år har fungerat måttligt bra, men med en rättelse som görs månatligen förblir förfarandet enhetligt med förvärvs- och kapitalinkomstskatterna och det medför inte ett avvikande förfarande för datasystemet. Dessutom är det motiverat att påskynda redovisningarna i realtid i och med att förslaget att slopa beräkningen av ränta för rättelseredovisningarna.

3.1.3 Skatter som ska återkrävas, fel i redovisningen och anstånd

För att förenkla redovisningsförfarandet och för att det föreslås att uttaget av räntor ska slopas, föreslås det att de skatter som enligt lagen om skatteredovisning ska återkrävas alltid ska dras av i samband med den följande eller de följande månadsredovisningarna. Detta ska även göras vid ett eventuellt fel i redovisningen. Då räntor inte tas ut av skattetagarna finns det heller inget behov av att betala de belopp som ska utkrävas före följande månadsredovisning.

Det föreslås att den hantering av de belopp som ska tas ut på grund av sådana fel i redovisningen som avses i lagen om skatteredovisning ska sparas med undantag av hanteringen av de belopp som betalas ut till skattetagaren eller betalas av denne i rättelse- eller slutredovisningar och som nämns i lagen. Hänvisningen har behövts för att förenkla beräkningen av ränta och den förlorar sin betydelse om beräkningen av ränta vid fel i redovisningen slopas i enlighet med förslaget.

För att förenkla redovisningsförfarandet föreslås det att möjligheten att ansöka om anstånd för skatter som återkrävs ska slopas. Skatter som ska återkrävas ska avdras på det sätt som presenteras ovan i samband med den eller de följande redovisningarna, vilket om den föreslagna räntefriheten blir verklighet är ett avgiftsfritt sätt för skattetagaren att finansiera de belopp som återkrävs för att räntor ska inte tas ut.

3.1.4 Beräkning av ränta

Uttag och betalning av räntor i samband med redovisningen är en inbördes penningtransaktion mellan skattetagarna och är i praktiken på längre sikt neutral skattetagarna emellan. Situation-

er med beräkning av ränta är andra beräkningar av ränta än sådana som hänför sig till belopp som ska tas ut mycket ovanliga.

Det föreslås att räntor som räknas vid fel i redovisningen ska slopas. I redovisningarna har det inte hittills förekommit sådana fel i redovisningen där det skulle ha räknats ränta på en felaktig redovisning. Eventuella fel i redovisningen skulle i praktiken innebära fall där skattetagaren inte själv har kunnat påverka det redovisade beloppet eller felaktigheten i redovisningen, varvid det inte heller kan anses särskilt motiverat att ta ut ränta.

Det föreslås att uttag av räntor som överförs till de belopp som ska tas ut vid följande månadsredovisning slopas. Belopp som återkrävs förekommer i november, då det både görs en redovisning enligt debiteringen och skatteåterbäringarna för fysiska personer och dödsbon dras av. När avdragen för skatteåterbäringar från redovisningarna i fortsättningen delas på flera månader försvinner i praktiken helt de belopp som ska tas ut. Samtidigt försvinner behovet av att räkna ut ränta för dem.

Ränta tas ut av skattetagaren när det belopp som ska redovisas betalas ut till skattetagaren före redovisningarnas utbetalningsdag. Det föreslås att uttag av ränta på redovisningar som har betalats i förhand ska slopas som onödiga, eftersom sådana fall är ovanliga och på grund av den specialhantering som krävs för att förbereda sig på dem.

Det föreslås att de räntor som ska betalas ut till skattetagare med stöd av lagen om skatteredovisning ska slopas. Ränta betalas ut till skattetagare om skattetagaren betalar det belopp som fortfarande ska tas ut i den periodiska redovisningen före betalningsdagen för följande periodiska redovisning. Skattetagarens behov av att betala de belopp som ska tas ut försvinner, om förslaget att det belopp som ska tas ut förs över för att dras av i följande periodiska redovisning, utan att ränta tas ut, träder i kraft.

Det föreslås att de räntor som ska tas ut för anstånd med stöd av lagen om skatteredovisning slopas. Anstånd är mycket ovanliga och dessutom försvinner behovet av att ta ut ränta när förslaget att slopa anstånden träder i kraft.

3.1.5 Redovisning per skatteår

Det föreslås att redovisningstiden per skatteår av förvärvs- och kapitalinkomstskatter förkortas så att det görs under fyra kalenderår efter skatteåret, då det görs i nuläget under fem kalenderår efter skatteårs beskattning är slutförd. Det nuvarande antalet rättelseredovisningar och varaktigheten på redovisningen per skatteår baserat sig på den tid som föregick den nuvarande lagen om beskattningsförfarande då skattskyldiga kunde söka ändring i beskattningen eller då beskattningen kunde justeras.

Tidsfristen för den skattskyldiges rättelseyrkande och rättelse av beskattningen enligt lagen om beskattningsförfarande dock har från och med skatteåret 2017 förkortats så att rättelseyrkande och rättelse av beskattningen enligt lagen om beskattningsförfarande ska göras inom tre år från ingången av det år som följer efter skatteåret. Tidsfristerna är således i allmänhet tre år kortare än tidigare. Redovisningen per skatteår ska följa tidsfristerna för beskattningsförfarandena.

Innan bestämmelserna om ändringssökande i lagen om beskattningsförfarande ändrades från och med skatteåret 2017 har det varit möjligt att söka om ändring i inkomstbeskattningen genom ett rättelseyrkande inom fem år från det år som följer efter att den skattskyldiges beskattning slutförts. Även rättelse av beskattningen har kunnat verkställas inom samma tidsfrist. Med andra ord har tiden för sökande av ändring och rättelsetiden upphört i slutet av det sjätte

kalenderår som följer på skatteåret. På motsvarande sätt redovisas förvärvs- och kapitalinkomstskatter per skatteår under de fem kalenderår och tre månader som följer på skatteåret. Uppgifterna om intaget för de tre sista månaderna beaktas dock inte längre i beräkningen av utdelningarna, utan uppgifterna om intaget i december föregående år används som grund för beräkningen.

Redovisningen per skatteår har därmed i praktiken varit nio månader kortare än tiden för sökande av ändring och rättelsetiden enligt lagen om beskattningsförfarande. Konsekvenserna av den sista rättelsen har trots det varit bara tiotusendedelar av det belopp som redovisas för skatteåret.

På grund av ändringen av tiden för sökande av ändring och rättelse samt i och med att de föreslagna ändringarna i redovisningen per skatteår förverkligas blir redovisningen per skatteår nästan två år längre i förhållande till tiden för sökande av ändring än i nuläget. Till skillnad från nuläget beaktas även ändringssökanden och rättelser av beskattningen som görs i slutet av året i beräkningen av utdelningarna.

Det föreslås att redovisningen per skatteår för fastighetsskatter görs enhetligt med förvärvs- och kapitalinkomstskatterna under de fyra kalenderår som följer på skatteåret. Jämfört med nuläget förkortas redovisningen per skatteår i praktiken bara med tre månader, eftersom fastighetsskatternas femte rättelseredovisning görs i mars det femte året som följer på skatteåret. Liksom för förvärvs- och kapitalinkomstskatterna grundar den sig på uppgifterna om debiteringar och intag från december föregående år. Tiden för sökande av ändring av fastighetsskatter har dock också från och med 2017 förkortats med tre år, så i praktiken redovisas fastighetsskatterna med tanke på tiden för sökande av ändring ett år och tre månader längre.

En minskning av de redovisningsår som förenklar hanteringen av utdelningarna av de skatter som ska redovisas, utan att i praktiken förändra de belopp som ska redovisas till skattetagarna.

3.2 Beskattningskostnader

Det föreslås att kommunernas andel av beskattningskostnaderna höjs till följd av att kommunerna genom fastighetsbeskattningen finansierar den reform av värderingssystemet för byggnader som ska inledas. Utvecklingsprojektet har tillsatts av finansministeriet (FM090:00/2017) och genomförs av Statistikcentralen. Eftersom fastighetsskatten är en kommunal skatt är det kommunerna som drar nytta av reformen av värderingssystemet.

Enligt förslaget ska Statistikcentralen ansvara för att till Skatteförvaltningen samt finansministeriet årligen lämna uppgifter om genomsnittliga byggnadskostnader per byggnadstyp och att publicera uppgifterna i kanaler som allmänheten har tillgång till. Statistikcentralen skaffar de uppgifter som behövs av utomstående experter.

De kostnader som ska täckas av kommunerna består av ersättningar för uppgifter av utomstående experter, ersättningar för publicering och dessutom av arvode till Statistikcentralen för säkerställande av kvaliteten och för publiceringen. Det föreslås i tilläggsbudgeten att höja det årliga verksamhetsanslag som finansministeriet beviljar för Statistikcentralen. För att projekter förblir kostnadsneutralt åt staten, ska statens andel av beskattningskostnader sänkas på motsvarande mån som kommunernas andel höjs. På detta sätt skulle kommunerna finansiera resursbehovet för projektet.

Det föreslås att kommunernas andel av beskattningskostnaderna höjs med 0,2 procentenheter från och med 2018 och statens andel sänks med 0,2 procentenheter. Andra skattetagarnas andelar ska förbli oförändrade. Från och med året 2018 ska kommunernas andel därmed vara

29,1 procent, andelen för den evangelisk-lutherska kyrkans församlingar 3,2 procent och Folkpensionsanstaltens andel 5,6 procent.

Finlands Kommunförbund rf har förordat projektet och finansieringslösningen.

3.3 Skatteförvaltningen rätt till uppgifter om pensioner och förmåner

Propositionen syftar till att förbättra riktigheten hos förskottsuppbörden och att minska myndigheternas administrativa börda. Det föreslås att bestämmelserna om myndigheternas allmänna skyldighet att lämna uppgifter utvidgas så att det i lagen om beskattningsförfarande föreskrivs om Folkpensionsanstaltens skyldighet att för beskattningen lämna Skatteförvaltningen nödvändiga uppgifter om pensioner och förmåner som Folkpensionsanstalten har betalat.

Skyldigheten att lämna uppgifter ska enligt förslaget gälla skattepliktiga pensioner och förmåner som Folkpensionsanstalten beviljar. Bestämmelsen ska omfatta uppgifter om pensions- och förmånsansökningar som är anhängiga, pensions- och förmånsbeslut samt uppgifter om betalning av dessa. Folkpensionsanstalten ska dessutom lämna de uppgifter som den har om beslut som Pensionsskyddscentralen fattat om arbetspensioner.

Uppgifterna ska enligt förslaget lämnas med hjälp av Folkpensionsanstaltens system för förmånsrelaterade tjänster. Uppgifterna ska bara lämnas till den del som de behövs för beskattningen. Med hjälp av systemet för förmånsrelaterade tjänster ska uppgifter om nya begynnande pensioner och förmåner fås i realtid för fastställande av förskottsinnehållningen. Rätten att få information ska utnyttjas särskilt i det skedet då den skattskyldige söker om ändring av förskottsuppbörden. Den föreslagna rätten till information i realtid garanterar Skatteförvaltningen att de uppgifter som vid förskottsuppbörden behövs för beräkning av skattekort är korrekta. Detta förbättrar riktigheten hos förskottsuppbörden. Det nuvarande förfarandet i början av skatteåret med direktöverföring av uppgifterna om förskottsinnehållningen förblir enligt förslaget oförändrat.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

4.1.1 Reform av förfarandet vid skatteredovisning

Konsekvenser för Skatteförvaltningen

Genom Valmis-projektet eftersträvas en årlig produktivitetsförbättring på fem miljoner euro, vilket inom Skatteförvaltningen motsvarar en minskning på cirka 100 årsverken fram till år 2021. De ändringar som föreslås i denna proposition gör det möjligt att uppnå Valmis-projektets målsättningar. Med tanke på sparmålet är det viktigt att förfarandena ses över i sin helhet, eftersom separata delreformer inte ger några betydande besparingar.

Den ekonomiska nytta som eftersträvas genom Valmis-projektet realiseras etappvis i och med att det nya datasystemet och de nya förfarandena för olika skatteslag tas i bruk. Besparingarna förverkligas fullt ut först då samtliga skatteslag omfattas av det nya systemet. De förverkligas med fördröjning eftersom införandet av det nya systemet kräver en betydande arbetsinsats av Skatteförvaltningen fram till år 2020. Den ekonomiska vinning som uppnås minskas under de första användningsåren bland annat av kostnaderna för underhåll av de nuvarande datasystemen samt av de ökande utbildningskostnaderna.

Konsekvenser för skattetagarna och skattebetalare

De föreslagna förändringarna i samband med reformen av förfarandet vid skatteredovisning har ingen inverkan på den totala mängden skatteintäkter som ska redovisas för skattetagarna. De konsekvenser i euro som tillfogas enstaka skattetagare har att göra med att beräkningen av räntor för rättelseredovisningar upphör, och de går inte att uppskatta på grund av att rättelserna är så sporadiska. Om förslagen genomförs ändrar de inte på skattetagarnas inbördes utdelningsförhållanden. Propositionens ekonomiska konsekvenser är små även på kort sikt, eftersom räntornas belopp i förhållande till det belopp som redovisas är tiondelar av en promille och konsekvensen för olika skattetagare sporadisk. På längre sikt neutraliserar räntekonsekvenserna i princip varandra.

Fysiska personers skatteåterbärningar ska avdras från skattetagarna efter beskattningen har avslutats på den följande månatliga redovisningen. Den föreslagna ändringen inverkar inte på det belopp som ska redovisas, men tidigarelägger avdragen från redovisningarna.

De föreslagna ändringarna har inga effekter på skattebetalare.

Konsekvenser för myndigheterna

En förenkling av redovisningsfunktionerna sänker för sin del underhållskostnaderna för Skatteförvaltningens datasystem och sänker därmed också de beskattningskostnader som tas upp av skattetagarna.

Skatteförvaltningens redovisningsbyrå sköts med små personalresurser, med cirka fem årsverken. Av den anledningen går det inte att uppnå betydande inbesparingar i personalresurserna genom att se över funktionerna. Om de ändringar som föreslås i propositionen genomförs kan verksamheten dock riktas in på kvalitetssäkring istället för det nuvarande manuella och tekniska arbetet.

4.1.2 Konsekvenserna av den ändring som gäller beskattningskostnaderna

Ekonomiska konsekvenser

Enligt förslaget ska kommunerna finansiera reformen av värderingssystemet för byggnader och underhållet av systemet. Kommunernas andel av beskattningskostnaderna höjs från 2018 med 0,2 procentenheter, vilket motsvarar en kostnad på ca 970 000 euro per år. I kostnaden ingår arvodet till Statistikcentralen. Det uppgår till 40 000 euro per år. Kostnaderna fördelas mellan enskilda kommuner i enlighet med den preciserade beräkningsgrunden i 31 § i lagen om Skatteförvaltningen.

Ändringen medför inte andra kostnader för staten. Även om finansministeriet årligen höjer Statistikcentralens verksamhetsanslag, tas ökningen av det beviljade anslaget ut genom en höjd andel av beskattningskostnaderna för kommunerna och genom att i motsvarande grad sänka statens andel.

Konsekvenser för fastighetsbeskattningen

Beskattningsvärdet för byggnader har släpat efter jämfört med de ursprungliga referensvärdena, dvs. med nivån av byggnadskostnaderna. Genom reformen av värderingssystemet uppdateras referensvärdet till den nuvarande nivån. Reformen är viktig också för att den byggnadsklassificering som för närvarande tillämpas inte täcker alla nya byggnadstyper. Parallellt med detta utvecklingsprojekt pågår också ett projekt för att förnya värderingssystemet för

tomtmark. Lantmäteriverket genomför projektet. Projektet finansieras också av kommunerna genom en minskning av statsbidraget. Avsikten är att de nya värderingssystemen ska tas i bruk så att de första gången kan tillämpas vid fastighetsbeskattningen år 2020.

Beskattningsvärdena för fastigheter kommer efter reformerna att ändras, men avsikten med projektet är varken att höja eller sänka nivån på fastighetsskatten. Om beskattningsvärdena ändras kommer fastighetsskattesatserna också att justeras så att skattenivån inte ändras. Kommunerna kommer däremot att ha bättre förutsättningar än tidigare att använda fastighetsskatten för att finansiera sin verksamhet, eftersom uträkningskriterierna för skatten till följd av den uppdaterade värderingen skulle vara konsekventa och skatten skulle behandla de skattskyldiga mer rättvist än för närvarande. Avsikten är att publicera värderingsgrunderna för tomtmark och byggnader på Lantmäteriverkets och Statistikcentralens webbplatser och därmed förbättra skattens transparens och legitimitet.

4.1.3 Konsekvenserna av den ändring som gäller Skatteförvaltningens rätt till information

En utvidgning av Skatteförvaltningens rätt till information förbättrar genomförandet av kravet på motsvarighet i fråga om förskottsuppbörden och riktigheten hos förskottsuppbörden, i och med att aktuella uppgifter om pensions- och förmånsansökan och pensions- och förmånsbeslut är tillgängliga vid beräkning av förskottsinnehållningsprocenten. När uppgifter fås i realtid minskar antalet ändringsskattekort och behovet av uträttande och behandling av ärenden hos myndigheter. Detta minskar den administrativa bördan för både skattskyldiga och Skatteförvaltningen och Folkpensionsanstalten.

5 Beredningen av propositionen

Ändringen av lagen om skatteredovisning har beretts vid finansministeriet i samarbete med Skatteförvaltningen. Följande instanser har lämnat yttrande om propositionen: finansministeriets kommun- och regionförvaltningsavdelning, Skatteförvaltningen, Folkpensionsanstalten, Kyrkostyrelsen för den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, Kyrkostyrelsen för ortodoxa kyrkosamfundet i Finland, Finlands Kommunförbund rf och Skattebetalarnas Centralförbund rf. Remissinstanserna har understött förslaget.

Den ändring av lagen om Skatteförvaltningen som gäller fördelningen av beskattningskostnaderna har beretts i samarbete med Finlands Kommunförbund rf, Skatteförvaltningen och Statistikcentralen. Propositionen hänför sig till ett projekt som gäller en revidering av värderingssystemet för byggnader. Projektet tillsätts av finansministeriet under hösten 2017.

Den föreslagna nya bestämmelsen i lagen om beskattningsförfarande som gäller Folkpensionsanstaltens skyldighet att till Skatteförvaltningen lämna uppgifter om sådana ansökningar och beslut om pensioner och förmåner som Folkpensionsanstalten har samt om betalningen av pensioner och förmåner har beretts i samarbete med Skatteförvaltningen och Folkpensionsanstalten.

Propositionen har behandlats vid delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning.

Förslaget till proposition har när det gäller ändringen av lagen om skatteredovisning granskats på granskningsbyrån vid justitieministeriets lagberedningsavdelning.

6 Samband med andra propositioner

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om reformering av skatteuppbörd, verkställande av beskattning och vissa påföljdsavgifter (RP 97/2017 rd), behandlas av riksdagen samtidigt som denna proposition. Båda förslagen har att göra med det tredje delprojektet i det så kallade Valmis-projektet som handlar om förnyandet av Skatteförvaltningens datasystem.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om skatteredovisning

1 §. *Tillämpningsområde*. Paragrafens 1 mom. ska ändras så att det motsvarar de ändringar i lagen om skogsvårdsföreningar (534/1998) som trädde i kraft vid ingången av 2015. Skogsvårdsföreningarna och skogscentralerna stryks från de skattetagare som lagen om skatteredovisning avser. Skatteförvaltningen har redovisat skogsvårdsavgifter till skogsvårdsföreningarna på finska fastlandet för sista gången i december 2015. Den sista redovisningen till Ålands skogsvårdsförening görs i oktober 2017.

3 §. *Intagsperiod och redovisningstidpunkt.* Paragrafens 3 mom. upphävs som onödigt. Det behöver inte längre föreskrivas separat om avdraget av skatteåterbäringar, utan avdraget från redovisningarna ska på basis av 2 mom. i den allmänna bestämmelsen göras i den periodiska redovisningen för månaden vars intagsperiod skatteåterbäringen hör till. Om periodredovisningen inte täcker hela skatteåterbäringen och eventuella andra avdrag, avdras skillnaden i samband med den följande eller de följande månadernas periodiska redovisningar.

5 §. *Utdelning och minimibeloppet av arbetsgivarprestationer vid förskottsuppbörden.* I paragrafens 1 mom. föreslås det att den föråldrade uppgiften om kompletteringar av förskottet stryks. Fysiska personer kan dock betala kompletteringar under övergångstiden fram till slutet av oktober 2019 och de redovisas som förskott som ska betalas.

6 §. *Redovisning efter slutförd beskattning.* Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att uttrycket redovisning enligt debiteringen som används i den ersätts med uttrycket redovisning efter slutförd beskattning.

Paragrafens 1 mom. ska innehålla bestämmelser om redovisning som bygger på utdelning enligt debiteringsförhållandena. Utdelning enligt debiteringsförhållandena ska användas i den periodiska redovisningen för den månad som följer slutförandet av beskattningen. Med tidpunkten för slutförandet av beskattningen avses i detta sammanhang tidpunkten när beskattningen av fysiska personer och dödsbon i enlighet med lagen om beskattningsförfarande senast slutförs, det vill säga i slutet av oktober det år som följer på skatteåret. Bestämmelsen motsvarar i sak den nuvarande situationen. I 1 mom. föreslås det dessutom att hänvisningarna till 3 § 1 och 3 mom. ska strykas och ersättas genom att konstatera att den första debiteringsredovisningen ska göras i samband med den periodiska redovisningen som följer på den månad då beskattningen slutförts. Hänvisningen till 3 § 3 mom. är från tiden då det i momentet föreskrevs att en kalendermånad var intagsperiod för skatter som hör till andra tillämpningsområden än skattekontolagen.

Paragrafens 2 mom. ska innehålla bestämmelser om redovisning som bygger på utdelning enligt intaget. Användningen av utdelningar enligt de influtna medlen ska inledas i april det tredje året som följer på skatteåret. I sak motsvarar bestämmelsen nuvarande 7 §. Som teknisk ändring föreslås det att 2 mom. direkt ska ta upp utdelningar enligt intag. Nuvarande 7 § 1 mom. innehåller bestämmelser om utdelningar enligt intaget med ett uttryck som innebär att man med de skatter som inte har indrivits avdrar andelar som motsvarar skattetagarnas debitering. Paragrafens 2 mom. ska inte längre föreskriva om tidpunkten för när beskattningen slutförs för skatteredovisningen i sådana fall när tidpunkten för när beskattningen slutförs inte har föreskrivits separat. Bestämmelsen är onödig, eftersom lagen om beskattningsförfarande innehåller bestämmelser om slutförande av beskattning.

3 mom. ska innehålla bestämmelser om rättelser av redovisningar enligt debitering och intag. Utdelningarna ska rättas månatligen med de ändringar som har skett i debiterings- eller intagsförhållandena under föregående månad. Det föreslagna 3 mom. ersätter bestämmelserna om rättelseredovisningar i nuvarande 7 §. I och med ändringen slopas rättelseredovisningarna i sin nuvarande form och rättelser som gäller skatteåret ska göras som en del av den periodiska redovisningen månatligen när beskattningen slutförts. Paragrafens 3 mom. ska inte längre fastställa tidpunkten för när beskattningen slutförs för skatteredovisningen i det fall där olika grupper av skattskyldigas beskattning slutförs vid olika tidpunkter. Bestämmelsen behövs inte eftersom det föreslagna 1 mom. och lagen om beskattningsförfarande till nödvändiga delar föreskriver om tidpunkten för när beskattningen ska slutföras för skatteredovisningens del. För fastighetsskattens del ska den månatliga rättelserytmen införas efter att fastighetsbeskattningen har övergått till det nya programmet, det vill säga i november 2019.

7 §. *Redovisning per skatteår*. Paragrafen ska fastställa tidpunkten när redovisningarna per skatteår ska göras för skatteåret och om förfarandet efter att redovisningen per skatteår har slutförts. Bestämmelsen enligt det föreslagna 6 § 3 mom. ersätter i övrigt bestämmelsen om rättelseredovisning som nu finns i 7 §.

Enligt paragrafens 1 mom. ska redovisningarna per skatteår göras under de fyra kalenderår som följer på skatteåret. Den tid som fysiska personers och dödsbons inkomstskatt redovisas per skatteår förkortas med ett år och tre månader. Redovisningen per skatteår av fastighetsskatten förkortas med tre månader.

Paragrafens 2 mom. ska innehålla bestämmelser om redovisningen av skatter efter att redovisningen per skatteår har upphört. De belopp som inflyter för skatteåret ska redovisas på samma sätt som nu genom att använda utdelningarna för näst följande skatteår. Detta motsvarar nuläget som bygger på gällande 9 § 2 mom.

Bestämmelserna i paragrafens 3 och 4 mom. stryks som onödiga.

8 §. *Slutredovisning.* Det föreslås att paragrafen upphävs. Det ska föreskrivas om den sista redovisningen per skatteår i 7 §.

9 §. *Redovisning efter slutredovisningen.* Det föreslås att paragrafen upphävs. Det ska föreskrivas om redovisning efter slutredovisningen per skatteår i 7 §.

16 §. *Redovisning per skatteår av samfundsskatt.* Paragrafens rubrik ska preciseras på grund av den föreslagna ändringen i 7 § så att det av rubriken framgår att 16 § gäller redovisning av samfundsskatt.

17 §. *Ränta på rättelseredovisningar.* Det föreslås att indrivning och utbetalning av räntor för rättelseredovisningar slopas och att paragrafen upphävs som onödig.

18 §. *Ränta i särskilda fall.* Det föreslås att ränta som indrivs och betalas ut i särskilda fall slopas och att paragrafen upphävs som onödig.

19 §. *Räntesats.* Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom de räntor som indrivs och betalas ut i samband med skatteredovisning slopas.

20 §. *Skatter som skall återkrävas.* I anknytning till det föreslagna upphävandet av räntebestämmelserna föreslås det en strykning av den bestämmelse i 1 mom. enligt vilken det överförda beloppet som indrivs i samband med följande periodiska redovisning i första hand anses utgöra skatt för det senaste skatteåret. Dessutom ska bestämmelsen i 1 mom. om att skatteta-

garen kan betala det överförda beloppet utan att vänta på följande redovisning strykas som onödigt. I momentet ska bestämmelsen om att det belopp som ska tas ut överförs i samband med följande periodiska redovisning finnas kvar. Samtidigt ändras termen månadsredovisning till termen periodisk redovisning som i praktiken redan är en vedertagen term.

I anknytning till upphävandet av räntebestämmelserna stryks även paragrafens 2 mom. som onödigt.

21 §. *Fel i redovisningen*. Det föreslås att termen månadsredovisning som använts i paragrafens 1 mom. ersätts med termen periodisk redovisning som är vedertagen i praktiken.

Med anledning av de ändringar som föreslås i räntebestämmelserna i lagen om skatteredovisning föreslås det att hänvisningarna i 2 mom. om belopp som ska indrivas före nästa månadsredovisning eller för de belopp skattetagaren betalar stryks. Paragrafens 2 mom. ska dessutom ändras så att det belopp som återkrävs ska delges skattetagaren istället för att en anmälan om indrivning skickas till skattetagaren. Bestämmelsens nuvarande formulering är föråldrad, eftersom Skatteförvaltningen redan sedan 2010 har informerat skattetagare om sådant som rör redovisningar via Webbtjänsten för skattetagare. Dessutom undanröjer de ändringar som föreslagits för återkrav skattetagarnas behov av att betala vid fel i redovisningen före följande periodiska redovisning.

22 §. *Anstånd.* Paragrafen innehåller bestämmelser om anstånd för skattetagare för återkrav för redan redovisade skatter. Det föreslås i propositionen att anstånden slopas och paragrafen upphävs.

1.2 Lagen om Skatteförvaltningen

30 §. *Beskattningskostnaderna och deras fördelning.* I 2 mom. föreskrivs om de andelar av de årliga beskattningskostnaderna som staten tar ut av de andra skattetagarna. Det föreslås att kommunernas andel av beskattningskostnaderna höjs med 0,2 procentenheter och att statens andel i motsvarande grad sänks med 0,2 procentenheter från och med ingången av 2018. Kommunernas andel av beskattningskostnaderna är därmed 29,1 procent och statens andel 62,1 procent. Det föreslås inga ändringar av de andelar av beskattningskostnaderna som evangelisk-lutherska kyrkans församlingar och Folkpensionsanstalten tilldelats. Deras andelar är 3,2 respektive 5,6 procent. Det förslag till ändring av 30 § 2 mom. i lagen om Skatteförvaltningen som gäller uttag av beskattningskostnader ska tillämpas första gången på beskattningskostnader för kalenderåret 2018.

1.3 Lagen om beskattningsförfarande

18 §. *Myndigheternas allmänna skyldighet att lämna uppgifter.* Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 8 mom. Det nuvarande 8 mom. blir 9 mom. I momentet föreskrivs om Folkpensionsanstaltens skyldighet att för beskattningen lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om beviljade pensioner och förmåner. Enligt förslaget ska det lämnas uppgifter om pensions- och förmånsansökningar som är anhängiga, pensions- och förmånsbeslut samt uppgifter om utbetalning av pensioner och förmåner. Folkpensionsanstalten ska dessutom lämna de uppgifter som den har om beslut som Pensionsskyddscentralen fattat om arbetspensioner.

Med uppgifter om ansökningar som är anhängiga avses uppgifter om att en skattskyldig har ansökt om pension eller en förmån, men beslut om att bevilja pensionen eller förmånen har ännu inte meddelats. Vid förskottsuppbörden är uppgifter om ansökningar som är anhängiga nödvändiga så att en skattskyldigs alla inkomster ska kunna beaktas när förskottsinnehållningsprocenten för personen bestäms.

Med beslut avses beslut som Folkpensionsanstalten fattat om skattebelagda pensioner och förmåner. Skatteförvaltningen föreslås också få uppgifter om beslut som har avslagits helt eller delvis. Skyldigheten att lämna uppgifter ska också omfatta uppgifter om återkrav.

Med uppgifter om utbetalningar avses sådana redan betalda och kommande utbetalningar av pensioner och förmåner som Folkpensionsanstalten har. I uppgiften om utbetalningen ingår det skattepliktiga pension- eller förmånsbeloppet och förskottsinnehållningen på beloppet.

Uppgifterna ska lämnas i realtid med hjälp av Folkpensionsanstaltens system för förmånsrelaterade tjänster. Skatteförvaltningen ska särskilt använda uppgifterna vid förskottsuppbörden för att fastställa förskottsinnehållningen.

2 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen om skatteredovisning träder i kraft den 1 november 2018 och att den tillämpas för första gången vid den periodiska redovisning som görs i november 2018. De nya bestämmelserna ska också tillämpas på skatteår som avslutats innan lagen träder i kraft för skatter som ska redovisas efter att lagen har trätt i kraft. Redovisningarna av fastighetsskatter ska rättas månatligen från och med november 2019. De förskottskompletteringar som fysiska personer har betalat efter att lagen har trätt i kraft redovisas som förskott som ska betalas.

Det föreslås att ändringen av lagen om Skatteförvaltningen träder i kraft den 1 januari 2018 och att den tillämpas för första gången när de årliga beskattningskostnaderna för kalenderåret 2018 tas ut.

Det föreslås att den ändring av lagen om beskattningsförfarande som gäller myndigheternas allmänna skyldighet att lämna uppgifter träder i kraft den 1 januari 2018.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om skatteredovisning (532/1998) 3 § 3 mom. samt 8, 9, 17—19 och 22 §, av dem 3 § 3 mom. sådant det lyder i lag 58/2017, 8 § sådan den lyder i lag 1086/2005, 18 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 254/2008, 19 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 347/2002 och 254/2008 och 22 § sådan den lyder i lag 254/2008, samt

ändras 1 § 1 mom., 5 § 1 mom., 6 och 7 §, rubriken för 16 §, 20 § samt 21 § 1 och 2 mom., av dem 1 § 1 mom. och 5 § 1 mom. sådana de lyder i lag 793/2016 samt rubriken för 16 § sådan den lyder i lag 1086/2005, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Till staten, kommunerna, församlingarna och Folkpensionsanstalten (*skattetagarna*) redovisas de skatter och avgifter som avses i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) samt fastighetsskatter och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift (*skatter*) på det sätt som föreskrivs i denna lag.

— —

5 §

Utdelning och minimibeloppet av arbetsgivarprestationer vid förskottsuppbörden

För att förskottsinnehållningar och förskott som betalas vid uppbörden samt kvarskatt som betalats innan beskattningen har slutförts ska kunna uppdelas i stats-, kommunal- och kyrkoskatt samt i den försäkrades sjukförsäkringspremie föreskrivs genom förordning av finansministeriet för varje skatteår om de relativa andelar (*skattetagargruppernas utdelning*), enligt vilka skattetagargruppernas motsvarande andelar beräknas utfalla vid beskattningen för skatteåret. Dessutom föreskrivs genom förordning av finansministeriet om det månadsvisa minimibeloppet av förskottsinnehållningar och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som ska betalas på eget initiativ (*minimibeloppet av arbetsgivarprestationer*) så att deras sammanlagda belopp så bra som möjligt motsvarar det faktiska totala skatteårsvisa intaget av förskottsinnehållningar och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som ska betalas på eget initiativ. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs också om grunderna för beräkning av de andelar enligt vilka den andel som har fastställts att utgöra kommunalskatt och kyrkoskatt beräknas fördela sig mellan kommunerna och församlingarna (*kommunernas och församlingarnas utdelning*).

— —

6 §

Redovisning efter slutförd beskattning

Skatterna redovisas till skattetagarna på basis av utdelningen enligt debiteringsförhållandena, senast när beskattningen för skatteåret är slutförd. Den första redovisningen enligt debiteringen görs i samband med den periodiska redovisning som följer på den månad då beskattningen har slutförts. I samband med denna redovisning rättas de redovisningar som har gjorts tidigare för skatteåret för att motsvara utdelningen på basis av debiteringen.

I april det andra år som följer efter att beskattningen har slutförts rättas de tidigare redovisningar som har gjorts för skatteåret så att de utgår från utdelningen enligt de skatter som har influtit till skattetagarens fördel.

Utdelningar enligt debitering och intag rättas månatligen i samband med den periodiska redovisningen.

7 §

Redovisning per skatteår

Redovisningarna per skatteår görs under de fyra kalenderår som följer på skatteåret.

De belopp som inflyter och återbetalas efter de fyra kalenderår som följer på skatteåret behandlas i samband med redovisningarna för följande skatteår. Dessa belopp redovisas i enlighet med den utdelning som tillämpas i redovisningarna för skatteåret i fråga. De belopp som redovisas med utdelningar för följande skatteår rättas inte längre.

16 §

Redovisning av samfundsskatt per skatteår

— —

20 §

Skatter som ska återkrävas

Om de skatter som redovisas till skattetagaren inte förslår till betalning av de belopp som vid samma redovisning ska avdras och återkrävas, överförs skillnaden att indrivas i samband med följande periodiska redovisning.

21 §

Fel i redovisningen

Om ett för stort eller ett för litet belopp av misstag har redovisats till en skattetagare, rättas felet i samband med följande periodiska redovisning.

Ett väsentligt fel ska rättas och de skatter som redovisats till för litet belopp betalas utan att följande redovisning inväntas. Det belopp som ska återkrävas ska delges skattetagaren.

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången på periodiska redovisningar som görs i november 2018. De bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande tillämpas sista gången på periodiska redovisningar som görs i oktober 2018.

Redovisningarna av fastighetsskatter ska rättas månatligen från och med november 2019. Förskottskompletteringar som fysiska personer och dödsbon har betalat efter lagens ikraftträdande redovisas som förskott som ska betalas.

———

2.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om Skatteförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010) 30 § 2 mom., sådant det lyder i lag 528/2017, som följer:

30 §

Beskattningskostnaderna och deras fördelning

— —

Av de årliga kostnader som avses i 1 mom. tar staten ut sammanlagt 29,1 procent av kommunerna, sammanlagt 3,2 procent av den evangelisk-lutherska kyrkans församlingar och 5,6 procent av Folkpensionsanstalten.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .
Denna lag tillämpas första gången när de årliga beskattningskostnaderna för kalenderåret 2018 tas ut.

———

3.

Lag

om ändring av 18 § i lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 18 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995), sådan paragrafen lyder i lagarna 71/2010 och 520/2010, ett nytt 8 mom., varvid det nuvarande 8 mom. blir 9 mom., som följer:

18 §

Myndigheternas allmänna skyldighet att lämna uppgifter

— —

Folkpensionsanstalten ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om beviljade pensioner och förmåner. Uppgifter ska lämnas om ansökningar som är anhängiga och om beslut och utbetalningar till följd av ansökningarna. Folkpensionsanstalten ska dessutom lämna Skatteförvaltningen sådana uppgifter om beslut om arbetspensioner som den har i sin besittning.

— —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 26 oktober 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

Bilaga
Parallelltext

1.

Lag

om ändring av lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om skatteredovisning (532/1998) 3 § 3 mom. samt 8, 9, 17—19 och 22 §, av dem 3 § 3 mom. sådant det lyder i lag 58/2017, 8 § sådan den lyder i lag 1086/2005, 18 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 254/2008, 19 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 347/2002 och 254/2008 och 22 § sådan den lyder i lag 254/2008, samt

ändras 1 § 1 mom., 5 § 1 mom., 6 och 7 §, rubriken för 16 §, 20 § samt 21 § 1 och 2 mom.,

av dem 1 § 1 mom. och 5 § 1 mom. sådana de lyder i lag 793/2016 samt rubriken för 16 § sådan den lyder i lag 1086/2005, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	1 §
Tillämpningsområde	*Tillämpningsområde*
Till staten, kommunerna, församlingarna, Folkpensionsanstalten, *skogsvårdsföreningarna och Finlands skogscentral* (*skattetagarna*) redovisas de skatter och avgifter som avses i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) samt fastighetsskatter, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift *och skogsvårdsavgifter* (*skatter*) på det sätt som föreskrivs i denna lag.	Till staten, kommunerna, församlingarna och Folkpensionsanstalten (*skattetagarna*) redovisas de skatter och avgifter som avses i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) samt fastighetsskatter och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift (*skatter*) på det sätt som föreskrivs i denna lag.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
3 §	3 §
Intagsperiod och redovisningstidpunkt	*Intagsperiod och redovisningstidpunkt*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Skatteåterbäringar på andra i lagen om beskattningsförfarande avsedda skatter än samfundsskatter och rundradioskatt för samfund avdras i redovisningen för den månad då beskattningen slutförs.	(3 mom. upphävs)
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

5 §

Utdelning och minimibeloppet av arbetsgivarprestationer vid förskottsuppbörden

För att förskottsinnehållningar, *kompletteringar av förskottet* och förskott som betalas vid uppbörden samt kvarskatt som betalts innan beskattningen har slutförts ska kunna uppdelas i stats-, kommunal- och kyrkoskatt samt i den försäkrades sjukförsäkringspremie föreskrivs genom förordning av finansministeriet för varje skatteår om de relativa andelar (*skattetagargruppernas utdelning*) enligt vilka skattetagarnas motsvarande andelar beräknas utfalla vid beskattningen för skatteåret. Dessutom föreskrivs genom förordning av finansministeriet om det månadsvisa minimibeloppet av förskottsinnehållningar och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som ska betalas på eget initiativ (*minimibeloppet av arbetsgivarprestationer*) så att deras sammanlagda belopp så bra som möjligt motsvarar det faktiska totala skatteårsvisa utfallet av förskottsinnehållningar och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som ska betalas på eget initiativ. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs också om grunderna för beräkning av de andelar enligt vilka den andel som har fastställts att utgöra kommunalskatt och kyrkoskatt beräknas fördela sig mellan kommunerna och församlingarna (*kommunernas och församlingarnas utdelning*).

— — — — — — — — — — — — — — —

5 §

Utdelning och minimibeloppet av arbetsgivarprestationer vid förskottsuppbörden

För att förskottsinnehållningar och förskott som betalas vid uppbörden samt kvarskatt som betalats innan beskattningen har slutförts ska kunna uppdelas i stats-, kommunal- och kyrkoskatt samt i den försäkrades sjukförsäkringspremie föreskrivs genom förordning av finansministeriet för varje skatteår om de relativa andelar (*skattetagargruppernas utdelning*), enligt vilka skattetagargruppernas motsvarande andelar beräknas utfalla vid beskattningen för skatteåret. Dessutom föreskrivs genom förordning av finansministeriet om det månadsvisa minimibeloppet av förskottsinnehållningar och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som ska betalas på eget initiativ (*minimibeloppet av arbetsgivarprestationer*) så att deras sammanlagda belopp så bra som möjligt motsvarar det faktiska totala skatteårsvisa intaget av förskottsinnehållningar och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som ska betalas på eget initiativ. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs också om grunderna för beräkning av de andelar enligt vilka den andel som har fastställts att utgöra kommunalskatt och kyrkoskatt beräknas fördela sig mellan kommunerna och församlingarna (*kommunernas och församlingarnas utdelning*).

— — — — — — — — — — — — — — —

6 §

Redovisning enligt debiteringen

Skatterna redovisas till skattetagarna på basis av utdelningen enligt debiteringsförhållandena, när beskattningen för skatteåret är slutförd. Den första redovisningen enligt debiteringen görs för den intagsperiod enligt 3 § 1 eller 3 mom. under vilken beskattningen har slutförts. I samband med denna redovisning rättas de redovisningar som har gjorts enligt 4 § 2 mom. och 5 § att motsvara utdelningen på basis av debiteringen.

6 §

Redovisning efter slutförd beskattning

Skatterna redovisas till skattetagarna på basis av utdelningen enligt debiteringsförhållandena, *senast* när beskattningen för skatteåret är slutförd. Den första redovisningen enligt debiteringen görs *i samband med den periodiska redovisning som följer på den månad då* beskattningen har slutförts. I samband med denna redovisning rättas de redovisningar som har gjorts *tidigare för skatteåret för* att motsvara utdelningen på basis av debiteringen.

Om det inte har föreskrivits särskilt om när beskattningen är slutförd, anses beskattningen vid tillämpningen av redovisningsbestämmelserna ha slutförts på förfallodagen för skatten eller dess första rat.

Om beskattningen av olika grupper av skattskyldiga slutförs vid olika tidpunkter, anses beskattningen vid tillämpningen av redovisningsbestämmelserna ha slutförts när beskattningen av den sista gruppen skattskyldiga har verkställts.

I april det andra år som följer efter att beskattningen har slutförts rättas de tidigare redovisningar som har gjorts för skatteåret så att de utgår från utdelningen enligt de skatter som har influtit till skattetagarens fördel.

Utdelningar enligt debitering och intag rättas månatligen i samband med den periodiska redovisningen.

7 §

Rättelseredovisningar

Skattetagarnas utdelning rättas så att i dem inräknas också debiteringsändringar till skattetagarens för- eller nackdel och andra ökningar och minskningar av andelarna. Med undantag för den första rättelseredovisningen avdras från utdelningen också de skatter som inte har influtit, vilka behandlas som lika stora debiteringsändringar som belastar skattetagaren.

Den första rättelseredovisningen av de skatter som avses i lagen om beskattningsförfarande och av skogsvårdsavgifterna görs den sjätte månaden efter den månad då beskattningen slutfördes. Den första rättelseredovisningen av fastighetsskatten görs den sjunde månaden efter den månad då beskattningen slutfördes. Den andra rättelseredovisningen görs ett år efter den första rättelseredovisningen. Senare rättelseredovisningar görs varje år i mars.

Utdelningen vid den första och andra rättelseredovisningen beräknas utgående från uppgifterna om debiteringar och intag under kalendermånaden före den månad som föregår redovisningsmånaden. Utdelningen vid senare rättelseredovisningar beräknas utgående från uppgifterna om debiteringar och intag under december året före redovisningsåret.

Vid rättelseredovisningen rättas de skatter som dittills redovisats för skatteåret så att de kommer att motsvara utdelningen vid rättelseredovisningen. Utdelningen vid rättelseredovisningen tillämpas från och med rättelseredovisningen.

7 §

Redovisning per skatteår

Redovisningarna per skatteår görs under de fyra kalenderår som följer på skatteåret.

De belopp som inflyter och återbetalas efter de fyra kalenderår som följer på skatteåret behandlas i samband med redovisningarna för följande skatteår. Dessa belopp redovisas i enlighet med den utdelning som tillämpas i redovisningarna för skatteåret i fråga. De belopp som redovisas med utdelningar för följande skatteår rättas inte längre.

8 §	(8 § upphävs)
Slutredovisning	
Den femte rättelseredovisningen för ett skatteår är slutredovisning, och därefter görs för skatteåret i fråga inga redovisningar skatteårsvis.	
9 §	(9 § upphävs)
Redovisning efter slutredovisningen	
Belopp som för ett skatteår inflyter och återbetalas efter slutredovisningen behandlas i samband med redovisningarna för det skatteår för vilket slutredovisning följande gång skall göras. Dessa belopp redovisas i enlighet med den utdelning som tillämpas i redovisningarna för skatteåret i fråga. *Belopp som redovisas för ett skatteår för vilket slutredovisning redan har gjorts, behandlas inte på nytt vid senare slutredovisningar.*	
16 §	16 §
Redovisning per skatteår	***Redovisning av samfundsskatt** per skatteår*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — — —
17 §	(17 § upphävs)
Ränta på rättelseredovisningar	
Med undantag för den första rättelseredovisningen uppbärs vid rättelseredovisningarna ränta på de skatter som har redovisats till skattetagarna till för stort belopp, och betalas ränta på de skatter som skattetagarna inte har fått vid rätt tidpunkt. *Vid den andra rättelseredovisningen räknas räntan på de skillnader som uppstår när man från de skatter som vid månadsredovisningarna har redovisats till skattetagaren drar av de skatter som skulle ha redovisats till skattetagaren om man vid månadsredovisningarna hade använt den utdelning som fastställts vid rättelseredovisningarna. Vid*	

beräkning av räntan anses månadsredovisningarna ha blivit gjorda med 30 dagars intervall.

Vid senare rättelseredovisningar beräknas räntan på den skillnad som uppstår när man från de skatter som vid den föregående rättelseredovisningen redovisades till skattetagaren drar av de skatter som skulle ha redovisats till skattetagaren om man vid denna rättelseredovisning hade använt utdelningen enligt den senaste rättelseredovisningen. De perioder som används vid ränteberäkningen är 30 dagar och ett år.

18 § (18 § upphävs)

Ränta i särskilda fall

Av skattetagaren uppbärs eller åt denna betalas ränta också i det fall att redovisningen har varit felaktig, att skattetagaren har beviljats anstånd med återkravet av en redovisad skatt, att det belopp som skall uppbäras av skattetagaren med stöd av 20 § har överförts att uppbäras i samband med följande månadsredovisning eller att det före redovisningen till skattetagaren annars har betalts eller denna annars har betalt skatter som skall behandlas vid redovisningarna. Vid beräkning av antalet räntedagar anses månaden ha 30 dagar och året 360 dagar.

De räntor som avses i denna paragraf behandlas inte på nytt i rättelse- eller slutredovisningarna.

Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om beräkning av de räntor som avses i denna paragraf och om sådan betalning som sker före redovisningen av skatter som ska behandlas vid redovisningen.

19 § (19 § upphävs)

Räntesats

Den ränta som skall användas vid redovisningarna beräknas som en årlig ränta. Räntesatsen motsvarar den i 12 § räntelagen (633/1982) avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga.

På en skatt i fråga om vilken återkravet har skjutits upp, beräknas räntan för anståndsti-

den höjd med fyra procentenheter.

På en skatt som återkrävs på grund av ett väsentligt redovisningsfel och som inte har betalts till Skatteförvaltningen senast på indrivningsmeddelandets förfallodag, beräknas räntan för förseningstiden höjd med fyra procentenheter.

20 §

Skatter som skall återkrävas

Om de skatter som redovisas till skattetagaren inte förslår till betalning av de belopp som vid samma redovisning skall avdras och återkrävas, överförs skillnaden att indrivas i samband med följande månadsredovisning. *Det överförda beloppet anses i första hand utgöra skatt för det senaste skatteåret. Skattetagaren kan betala det ovan nämnda överförda beloppet utan att vänta på följande redovisning.*

Ett överfört belopp behandlas vid rättelse- och slutredovisningarna som en del av den månadsredovisning i samband med vilken det skulle ha drivits in om det inte hade överförts.

21 §

Fel i redovisningen

Om ett för stort eller ett för litet belopp av misstag har redovisats till en skattetagare, rättas felet i samband med följande månadsredovisning.

Ett väsentligt fel skall rättas och de skatter som redovisats till *för stort eller* för litet belopp uppbäras eller betalas utan att följande redovisning inväntas. *Det belopp som betalts till eller av skattetagaren behandlas i rättelse- och slutredovisningarna som en del av den redovisning som avses i 1 mom*. För ett belopp som återkrävs skall till skattetagaren sändas ett indrivningsmeddelande.

— — — — — — — — — — — — — — — —

22 §

Anstånd

Om redan redovisade skatter återkrävs hos

20 §

Skatter som ska återkrävas

Om de skatter som redovisas till skattetagaren inte förslår till betalning av de belopp som vid samma redovisning ska avdras och återkrävas, överförs skillnaden att indrivas i samband med följande *periodiska redovisning.*

21 §

Fel i redovisningen

Om ett för stort eller ett för litet belopp av misstag har redovisats till en skattetagare, rättas felet i samband med följande *periodiska redovisning*.

Ett väsentligt fel ska rättas och de skatter som redovisats till för litet belopp betalas utan att följande redovisning inväntas. Det belopp som återkrävs *ska delges skattetagaren.*

— — — — — — — — — — — — — — — —

(22 § upphävs)

en skattetagare, kan Skatteförvaltningen på de villkor som den bestämmer på ansökan av skattetagaren bevilja anstånd med återkravet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången på periodiska redovisningar som görs i november 2018. De bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande tillämpas sista gången på periodiska redovisningar som görs i oktober 2018.

Redovisningarna av fastighetsskatter ska rättas månatligen från och med november 2019. Förskottskompletteringar som fysiska personer och dödsbon har betalat efter lagens ikraftträdande redovisas som förskott som ska betalas.

2.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om Skatteförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010) 30 § 2 mom., sådant det lyder i lag 528/2017, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
30 §	30 §
Beskattningskostnaderna och deras fördelning	*Beskattningskostnaderna och deras fördelning*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Av de årliga kostnader som avses i 1 mom. tar staten ut sammanlagt 28,9 procent av kommunerna, sammanlagt 3,2 procent av den evangelisk-lutherska kyrkans församlingar och 5,6 procent av Folkpensionsanstalten.	Av de årliga kostnader som avses i 1 mom. tar staten ut sammanlagt *29,1* procent av kommunerna, sammanlagt 3,2 procent av den evangelisk-lutherska kyrkans församlingar och 5,6 procent av Folkpensionsanstalten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas första gången när de årliga beskattningskostnaderna för kalenderåret 2018 tas ut.